

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

PODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), DECEMBER 20, 1948

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

ŠTEVILKA (NUMBER) 247

Domačje vesti

Prvorojenček

Vile rojenice so se zglastile pri Mr. in Mrs. Robert Kozel na Kilde Ave. in jima postile v spomin krepkega sinčka-prvorojenca. Dekliško ime matere je bilo Steffie Pibrovec in tako sta postala Mr. in Mrs. Louis Pibrovec iz Kilde Ave. prvič starci oče in stara mama. Čestitamo!

Božičnica v kopališču

V St. Clair kopališču na 6250 St. Clair Ave. se bo vršila božičnica v sredo popoldne od 4. do 6. ure. Navzoč bo Miklavž, ki bo otroke obdaril z darili, kazalo se bo slike in zabaval bo čarovnik. Zvečer se bo vršil ples od 9. do 12. ure, za katerega bo igral znani orkester Benny Bivens. Staršem se priporoča, da pošljete otroke k božičnicam popoldne, zvečer pa je javnost vabljena na ples. Vstopnina k vsej priredbi je prosta.

Lepa darila za moške

V Belajevi trgovini z moško in deško opravo na 6205 St. Clair Ave. imajo izvrstno zbirko vsakovrstnih potrebščin, ki napravijo lepo, trajno darilo za moške in fante. Vse blago je prvoravnino kakovosti. Tudi za ženske imajo fine nylon nogavice. Za božična darila za moške in fante obiščite Belajevino trgovino.

V bolnišnici

V St. Alexis bolnišnici se nahaja Frank Bencina iz 14713 Sylvia Ave. Za prevoz je skrbela ambulanca Mary A. Svetek. Prijatelji ga lahko obišejo v bolnišnici, mi mu pa želimo skrajne okrevenje!

Za trajno dariло

Le še nekaj dni in božič bo tu. Ako nameravate kupiti božično darilo, ki bo trajne vrednosti, obenem pa v veselje vaše družine, nabavite lepo ledeno ali radio aparat, televizijski aparat, pohištvo za eno ali drugo, soko, ali kaj sličnega. V trgovini Louis Oblaka na 6612 St. Clair Ave. imajo lepo zbirko vsakovrstnih predmetov, izmed katerih si lahko nabavite kar želite.

Seja direktorija

Slovenske zadružne zveze

Danes ob 7.30 bo redna seja direktorija Slovenske zadružne zveze v glavni trgovini na 152 St. Ker je seja zelo važna, so direktorji prošeni, da se je udeležijo.

DEMONSTRACIJE PROTI MADŽAR. KARDINALU

BUDIMPESTA, 18. dec.—Časopis "Vilgossag" je včeraj poročal, da je kakšnih 2,000 študentov in delavcev priredilo demonstracije proti madžarskemu kardinalu Jožefu Mindszentyju, katerega so označili za "na vojno hujskajočega ameriškega agenta."

Kardinal se je zoperstavljal novi madžarski vladi, posebno njenim ukrepom, s katerimi so bile vse katoliške šole postavljene pod državno kontrolo.

JOHN GASLJEVICH

Moon Run, Pa. — Dne 1. decembra je umrl v bolnišnici Urban Olivani, star 71 let, doma iz vasi Todaž, fara Gorenja vas pri Sv. Antonu, v Ameriki čez 50 let. Bil je član SNPJ, Slovenskega samostojnega društva in KSKJ. Zaušča štiri sinove, tri hčere, 24 vnukov, enega pravnuka in več drugih pogreb bo skrbela unija Local 217 United Auto Workers CIO.

HRVAŠKI PREMIJER KRITIZIRA ZATIRANJE VAŠKIH BOGATAŠEV

BEOGRAD, 19. dec.—Ministrski predsednik Hrvatske dr. Vladimir Bakarić je danes izjavil, da "levičarji" v Komunistični stranki vprizarjajo "blazni čarovalniški lov" na premožne kmete in vaške kapitaliste.

Dr. Bakarić, ki je član centralnega odbora jugoslovenske Komunistične stranke, je napadel "levičarje" v stranki v svojem govoru, ki ga je imel na sestanku delegatov Ljudske fronte. Rekel je, da je v stranki preveč takšnih "levičarjev," ki da skušajo prenaglo zatrepi kulake (premožne kmete).

Hrvatski premijer je posebno okral precenjevanje naglice, s katero se lahko gradi socializem na podeželju.

"Bojijo se, da ne bodo dovolj revolucionarni, če ne dvignejo dovolj hrušča in ustvarjajo večje neprilike vaškim bogatašem."

V Beogradu, kjer je govor dr. Bakarića bil objavljen, tolmačijo njegove izjave kot nadaljevanje nove politike premijera Tita, po kateri se bo več pozornosti posvečalo tolmačenju socijalizma.

NOVI GROBOVI

EVA TRUPINICH

V petek zjutraj je umrla po kratki bolezni v Glenville bolnišnici Mrs. Eva Trupinich, rojena Jankovic. Stanovala je na 1014 E. 61 St. Bila je izvrstna mašinistinja ter je delala 30 let pri National Screw Mfg. Co. Doma je bila iz Sigatca v Jugoslaviji, odkoder je prišla v Ameriko pred 35 leti. Bil je član Samostojnega podpornega društva in podr. št. 5 SMZ. V Lemontu, Ill., zapušča nečakinja redovnico Kristofino, v stari domovini pa sina Joseph Katal in pet sestra. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9:15 uri iz Zakrajskevega pogrebneva zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

FRANK BOGOLIN

V petek zjutraj ko se je nahajjal na potu na delo v mestno elektrarno, je bil poznani rojak Frank Bogolin zaret od avtobila, ko je šel preko ceste na E. 55 St. in Superior Ave. Dobil je tako težke poškodbe, da jim je čez pol ure podlegel v Mt. Sinai bolnišnici. Star je bil 67 let in je stanovan na 1165 E. 13 St. Doma je bil iz vasi Mrtviče, fara Krško, kjer zaušča sestro Terezijo in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajjal 41 let in je bil član društva Lunder Adamčič št. 28 SNPJ in društva "Slovan" št. 3 SDZ.

Tukaj zaušča soprogta Kosta in hčer Mrs. Violet Black, v stari domovini pa brata in sestro. Pogreb se bo vršil danes zjutraj ob 9:15 uri iz Zakrajskevega pogrebneva zavoda, 458 E. 152 St. na Acacia Park pokopališče.

JOHN SCHMIDT

V petek zvečer je preminil na domu hčere na Edgewood Ave. v Mentor, Ohio. John Schmidt, star 85 let. Družina je preje živel na 383 E. 163 St. Zaušča hčer Mrs. Marie Lander, vnuka Richard in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil danes popoldne ob 1:30 uri iz Želetovega pogrebneva zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Save in nato na pokopališče sv. Teodošija.

JOHN GASLJEVICH

John Blash (ali Gasljevich), star okrog 68 let, je bil v petek zvečer zaret od avta ter je kmalu nato umrl v bolnišnici za posledicami poškodb. Pred letom je delal pri Hodell Chain Co. Tu nima sorodnikov. Pogreb se bo vršil v torek popoldne iz Grdinovega pogrebneva zavoda, 1053 E. 62 St.

KULTURNI SPORAZUM MED AMERIKO IN ITALIJO

RIM, 18. dec.—Danes sta italijanski zunanji minister grof Carlo Sforza in ameriški ambasadator James C. Dunn podpisala kulturni sporazum med obema delželama, ki jih zastopata.

HOLANDCI ZAJELI INDONEŠKE VODITELJE

BATAVIA, 19. dec.—Holandski padobranci, ki so se spustili na prestolnico republike Indonezije, Jogjakarto, so v prvih urah vojne zajeli in internirali predsednika republike dr. Soekarna, ministrskega predsednika Mohameda Hatta, zunanjega ministra Agusa Salima in bivšega ministrskega predsednika Sutana Sjahrira.

(Iz Pariza medtem poročajo, da je na zahtevo Združenih držav in Avstralije bila sklicana za danes popoldne se ja Varnostnega sveta Z. N. na kateri bo razmotrovano o vojni, ki jo je sprožila Holandija proti republiki Indoneziji. Delegat Holandije pa je tako izjavil, da zadeva ne spada v območje organizacije Z. N.)

POLJSKE SE ZDRUŽILE LEVICARSKE STRANGE

VARSAVA, 17. dec.—Danes se je na začela konferenca predstnikov poljske Socialistične in Komunistične stranke, kateri namen je, da bi se obe stranki združili v enoto Delavško stranko. Konferenca je nadaljni korak k združenju vseh poljskih levicarskih strank.

Sovjetska zveza pristala na pogovore za mir z Avstrijo

LONDON, 18. dec.—Sovjetska zveza je danes pristala na obnovno pogovorov, katerih cilj naj bi bil sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo.

S sovjetskim pristankom na pogovore so vse štiri velike sile—Združenje države, Sovjetska zveza, Anglija in Francija—izrazile pripravljenost za obnovno pogojanje.

O avstrijski mirovni pogodbi so se vršili pogovori preteklega maja in sicer v Londonu. Pogovori pa so se končali z neuspehom, ker je Sovjetska zveza podpirala jugoslovanske zahteve za priključitev južne Koroske in spodnje Štajerske k Jugoslaviji in poleg tega tudi zahteve za več milijonov dolarjev vojne odškodnine. Edino Sovjetska zveza je podprla zahteve Jugoslavije, dočim so Anglija, Združenje države in Francija bile proti. Takratna pogajanja je prekinil ameriški predstavnik Samuel Reber, ki ni hotel več sklicati nobene seje.

Novorojenček umrl

Družini Stanley in Charlotte Jacobson iz 10721 Park Heights Blvd., Maple Heights, Ohio, se je rodil sinček, ki pa je bil mrtev ob rojstvu. V družini imajo še enega sinčka. Pogreb se bo vršil v torek popoldne iz Grdinovega pogrebneva zavoda, 1053 E. 62 St.

Sovjetski odgovor je objavila časopisna agencija "Tass." V odgovoru na avstrijsko zahtevo je rečeno, da "je Sovjetska zveza vedno skušala skleniti mirovno pogodbo prej ko mogoče." Pozneje pa je sovjetska politična predstavnica na Dunaju Mme. Kotolova obvestila avstrijskega zunanjega ministra Karla Gruberja, da je Sovjetska zveza pripravljena na pogajanja.

V Londonu medtem previdno proučujejo sovjetski odgovor.

V Londonu medtem previdno proučujejo sovjetski odgovor.

HOLANDCI ZAJELI INDONEŠKE VODITELJE

BATAVIA, 19. dec.—

Holandski padobranci, ki so se spustili na prestolnico republike Indonezije, Jogjakarto, so v prvih urah vojne zajeli in internirali predsednika republike dr. Soekarna, ministrskega predsednika Mohameda Hatta, zunanjega ministra Agusa Salima in bivšega ministrskega predsednika Sutana Sjahrira.

Hollandija začela imperialistično vojno proti republiki Indoneziji

Tito obsodil napad Kominforme

BEOGRAD, 18. dec.—Predvčerjnjem je jugoslovanski ministrski predsednik maršal Tito v svojem govoru pred skupnim kongresom komunistične mladine in Ljudske mladinske organizacije izjavil, da so napadi Kominforme na Jugoslavijo "najbolj žalostna in načelno neponošna stvar, ki se je zgodila v zgodovini delavskega razreda."

Tito je opozoril prisotne, naj pričakujejo še "zolj reumne napade in obrekovanja proti Jugoslaviji." Izjavil je, da nima smisla oporekat, ker da je že jasno, da za "te ljudi argumenti ne velja o nič."

"Njihov cilj je, da prikažejo

stvari v kar mogoče temnejših barvah v upanju, da jih bo kdo verjet."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

"Mislimo, da večino teh ne moremo prevzgojiti," je rekel Tito.

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

"Mislimo, da večino teh ne

moremo prevzgojiti," je rekel Tito.

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

Tito je govoril tudi o glavnih težavah Jugoslavije. Rekel je, da ji je prihajajočem letu primanjkuje posebno strokovnjakov in pol-strokovnjakov. V tem pogledu se položaj ni popravil radi dejstva, da "so v naši ekonomiji nekateri ljudje, ki ne dela dovolj trdo in celo zavestno sabotirajo produkcijo."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
5231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov)	5.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov)	6.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

M. Z. Frank:

DELAVSTVO IN INDUSTRIJA V IZRAELU

Judovski naseljeni so uvedli gova domovina in zato je hotel v Palestini moderno industrijo, iz nje napraviti kolikor mogo s tem pa tudi delavske unije, kar če napredno deželo. Ko niso dokor tudi delavske zadruge, od nobene pomoči od strani vla keterih imajo nekatere svojo lastno industrijo. Delovanje sega v domala vse obrti in stroke v Palestini, kjer je danes najti judovske pristaniške delavce, dalje jeklarske, kovinarske in električarske delavce, kakor tudi zidarje, delavce drugih strok in tudi lastnike tovarn ter industrialcev.

Phinehas Futterberg je uvedel elektrizacije v Palestini leta 1922, ko je vpregel v proizvajanje električne sile vodopade reke Jordan ob njenem izviru. To je bilo nujno potrebno, ker v Palestini ni premoga. Električna družba uposluje oboje, Arabce in Jude kot delavce. Drug inženir, Mojzes Novomeisky, je ustanovil družbo za pri dobiwanje pepelika in drugih mineralov iz Mrtvega morja. Obe družbi več kot zadoščati ukrepom vlade z ozirom na zaščito delavcev v pogledu delovnih ur, plač in splošnih delavnih razmer. Niso pa vsi industrialisti pripravljeni sodelovati kakor te dve veliki družbi. V takih slučajih je potrebno, da delavske organizacije postavijo svoje zahteve. Ker so te organizacije delavcev v Palestini jako močne, navadno uspejo svojimi zahtevami.

Turška vlada, ki je imela Palestino pod seboj do leta 1917, je bila preveč nazadnjaška, da bi uvedla zakone za zaščito delavcev. Poleg tega Palestine tedaj ni imela kakega izrecnega delavskega razreda. Turška vlada ni podvila nobenih korakov, da bi zaščitila obubožanega na jemnika arabskega farmarja, ki je bil v pravi sužnosti velikih arabskih zemljedrijcev, katerim je moral izročati kot najemnino polovico svojih pridelkov. Do datno k temu so lastniki računali tem siromakom nezaslišano, visoke cene in obresti za nabavo semena in orodja.

Britska administracija, ki je vladala Palestini do 15. maja 1948, je uvedla nekaj izboljšav. Ali britanski uradniki v Palestini se niso nikdar počutili doma ter radi tega niso nikdar uvedli tamkaj istih zaščitnih zakonov za farmarja in delavca, kakor so jih imeli v Angliji. Judovskemu delavcu pa, ki se je priselil v Palestino, je bila to nje-

zičnih sfer raznih skrivnostnih "konferenc" in "ukazov iz Moskve" na tla krutih dejstev.

Urednik A.D. sika kot kača v precep, čes da ni res, da bi A.D. hujskala na Žide. Mi smo s citati iz njenih lastnih člankov dokazali, da je ne samo hujskala, pač pa da se ta njena propaganda povsem nične razlikuje od nacistične. Postavljamo ga na resno preiskušnjo. Od kod je ponatisnil članek "Masonstvo v Bratislavu?" Dali so citati v "Pressu" res dobesedni in točni prevod stavka, ki je bil priobčen v A.D.? Če je na osnovi teh citatov celo v "Pressu" poročano, da je A.D. antisemitska, zakaj lagati in trditi nasprotno? Urednik A.D., na plan, prosimo!

Toda, kot smo že omenili, A.D. se kot hudič žeganane vode boji dejstev. Boji se resnice. Ko ne more drugam, začne opletati z "ukazi iz Moskve," s "komunistično nevarnostjo" s skrivnostnimi "konferencami," s "sopotništviom," in "krščanstvom," z "včenimi resnicami" in "demokracijo." Ko pa še vse to tudi nič ne zaleže, se v njej pre budijo srednjeveški inkvizicijski instinkti. Protivili se je v srednjem veku bilo edino občevalno sredstvo—natezalnice, vražji kremlji, grmade in verige. V dvajsetem stoletju, v stoletju civilizacije, pa je urednik A.D., čutek vso silo srednjeveških inkvizicijskih poddedovanih lastnosti, mnenja, da "za občevanje z ljudmi, ki so zmožni takih packarij, je edino primerno občevalno sredstvo—pasji bič."

Now, g. Debevec, kaj bo na to rekel kolega Sabec, ki se toliko vznešenja radi sodobnih izrazov, da je celo odpril posebno kolono "V novo kulturo, v novo civilizacijo . . ." Saj vendar ne živimo v neki temni beznici, v kateri so psovke, izpljuvki, grožnje in pasji biči edino občevalno sredstvo elementov, ki so zgubili ves smisel za dostojnost, vladnost, etiko in moral!

Uredniku A.D. bi priporočili, da se vrne iz metafi-

Tako je ta federacija organizirala zdravstveno zavarovanje, starostno pokojnino, brezposelnostno zavarovanje in celo vzelna na svojo odgovornost regulacijo zadev kot je otroško delo, delovne ure, plače, delovne razmere itd.

Delavske skupine so dobile od Histadrutha pobudo za ustanovitev delavskih zadrug ali kooperativ. Te so pridružene Histadruth. Vsa avtobusna služba na primer, je voden po vzemnikih, ki so obenem tudi delničarji. Zelenjadni, mlekarji in perutninski produkti s kolektivnimi farmi se prodajajo v mestnih potom kooperativ.

Največja gradbena kontraktantna firma v Palestini ni privatno podjetje, pač pa kooperativa, ki jo vodi Histadruth.

Večina zadružnih podjetij Histadrutha je bilo razvitih tekmo let, ko se je zdelo, da je vlaganje privavnega kapitala riskirano. V poznejših letih, posebno med leti 1933-36, so bile nove industrije v Palestini zgrajene večjih s privavnim kapitalom, ker so se privatni interesi priveli bolj zanimati za dejelo in njen razvoj.

Danes obstaja v Palestini doma vseh vrst moderna industrija. Nekatere teh industrije obratujejo privatni podjetniki, ki uposlujejo delavce, nekatere obratuje Histadruth, spet druge pa delavci sami, dočim jih nekaj lastujejo in obratujejo privatni industrialci v solastništvu z delavskimi organizacijami.

Bilo je docela naravno, da je s porastom judovske industrije v Palestini, na drugi strani še gor tudi industrija med Arabci.

Bilo je docela naravno, da je s porastom judovske industrije v Palestini, na drugi strani še gor tudi industrija med Arabci.

Jerry Pajk.

DOBRO NI VSELEJ DOBRO

Časi so resni in težav na ta re na kupe, toda vendar smo prav za prav srečni ljudje, ljudje s samimi patentimi. Prav do besedno, vse na nas in okoli nas — je patentirano. Patentni uradi proslavljajo v kratkih razmaka stotisoč ali milijonski vpis nove iznajdbe; obenem pa prihajajo še nove in nove. Od gumbova za ovratnike do najbolj natančnih naprav v radiu, vse je lepo prirejeno in pripravljeno tako skrbno, da imamo povsod samo najboljše od najboljšega, samo najbolj praktično od najbolj praktičnega. Prav za prav bi moral brez ovir — kar po olju — smukniti od rojstva do smrti. In vendar so stvari precej drugačne! Kot v zasmeh vsem patentom, ki nas obdajajo.

Možu, ki ni mogel spati, je priporočil zdravnik cevko s tabletami; preden bi legal v posteljo, naj bi jemal vselej po eno. Nekega večera je hotel mož prav posebno dobro zaspasti in je zavžil deset tablet naenkrat. Ob zori je bil mrtev.

Pižma (ameriško miš z dragocenim krnom) je bogata zaradi krzna prinesel iz Amerike na Češko. Samo nekaj krasnih živali in že po nekaj letih je šla kupčija z dragim krznom prav dobro. Še nekaj let pozneje pa je bil pižmar prava nadloga za vso deželo. Bilo jih je toliko, da so bili že v škodo po polju.

Anglež Adams je določil "zakon o pojemujočih koristih", po katerem gredo vse dobro le do nekih mej; če dosežejo višek, začnejo navadno pojemati in se celo lahko spremenijo v škodo. Ta načela se skoraj dosledno uveljavljajo tudi v življenju okoli nas.

Zdaj živimo v "stoletju otroka". To so lepi časi; otroku posveča naš rod že od rane mladosti tisoč skrb. Umrlivost dojenčkov je zaradi vseh mogočih ukrepov za narodno zdravje zmerom manjša. Otroci imajo igrisča, vrtec in krasno urejene šole. Vse te mere za otrokovovo nadlegovalce. Ker mora klicati

Pologoma se je iz tega izluščil arabski kapitalistični in arabski delavski razred. Strokovne unije so se pojavile med arabskimi delavci, kar je važno, dasi je res, da danes še zdaleč ne dosega dobro organiziranih tozadnevnih judovskih skupin.

V tekoči borbi za uresničenje obstoja države Izrael, je bil doprinos delavstva in industrije temeljnega pomena. V vojni, kot v miru, zavisi moč v vitalnosti države v veliki meri od teh dveh potenčnih v visoko razvith sil.

Urednikova pošta

Zahvala Mladinskega pevskega zbora SDD

Odbor Mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. se uredi še tako hud avtomobilski promet. In končno preudaren človek s svojimi ljudmi ter dobro organizacijo lahko v zadovoljstvo vseh uredi zadevo s telefonom. Dobrine se hočjo razmehniti kakor vse ostalo na svetu; seveda je treba znati ta razvoj pospeševati.

Pokopališče slonov v Palermu

V sicilskem mestu Palermu so po golem naključju naleteli na izredno predzgodovinsko zanimivost. Pri kopanju novega prekopa Passo di Rigano so delavci odkrili precejšnjo množino slonovih okel, okostja, lobanj, reber in hrbtnih vreten. Doslej so ugotovili dele dvanaestih slonov, koih okostja so ležala varovano shranjena med dve plasti apnenca in so se ohranila v najlepšem stanju. Ti sloni so bili orjaki še v primeri z današnjimi. Profesor Fabiani s palermske univerze, ki je znan kot vešč na polju predzgodovinskega živilstva, je izračunal starost najdenih kosti na približno 30.000 let. Ogromne živali so tedaj živele na Siciliji že v časih, ko ni bilo človeka, niti tigra, niti leva, današnjih slonovih sodobnikov . . .

Društveni kaledar

DECEMBER

25. decembra, sobota. — Ples Soc. kluba št. 49 JSZ v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, petek. — Silverstrov večer pevskega zbora "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, petek. — Silverstrov večer Kluba društv SDD na Recher Ave.

31. decembra, petek. — Silverstrov večer Slov. nar. doma in Kluba dr. SND — proslava v obenh dvoranah SND.

31. decembra, petek. — Silverstrov večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Prirejanjo klub društv v veterani.

JANUARJA — 1949

1. jan., sobota. — Novo leto, Macabees Red Jackets Team Ples v SND na St. Clair Ave.

8. januarja, sobota. — Društvo Napredne Slovenke 137 SNP Ples v SND na St. Clair Ave.

9. januarja 1949, nedelja. — Plesna veselica društva Vipavski raj št. 312 SNP v SND, Waterloo Rd.

15. januarja, sobota. — Glasbeni Matična — Ples v SND na St. Clair Ave.

16. januarja, nedelja. — Igra dram, društva Naša zvezda v SDD, Recher Ave.

21. januarja, petek. — Ples kegljačev društva "Cleveland" št. 126 SNP v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

22. januarja, sobota. — Društvo Glas clev. delavey št. 9 SDZ Ples v SND na St. Clair Ave.

29. januarja, petek. — Amer. Veterans — Ples v SND na St. Clair Ave.

29. januarja, sobota. — Plesna veselica društva "Loška dolina" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Veseli božični prazniki in srečno novo leto želimo vsem!

JOHN EVATZ

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA
19302 Chickasaw Ave. - IV 2050

Imeli bomo najboljše sveže in prekajene šunke in klobase! — Prvovrstna grocerija.

SON CLEANERS & DYERS

CISTILNICA

GLAVNA TRGOVINA IN DELAVNICA
406 EAST 156 STREET, IVANHOE 5252

PODRUŽNICA
526 EAST 200 STREET, IVANHOE 5221

Mi pridemo iskati in dopeljemo na dom. Lastujemo in obratujemo lastno čistilnico, kjer izvršimo prvo vrstno delo pri čiščenju in likanju. Se priporočamo.

MICHAEL A. SON, lastnik

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

THOMAS FLOWER SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Vsakovrstne cvetlice za vse namene
Prijažna postrežba — Lično delo
Sprejemamo tudi brzjavna naročila

Tomec bratje, lastniki

15800 Waterloo Rd. - IV 3200

Vočimo vsem našim odjemalcem in prijateljem veseli božični praznike in srečno novo leto!

KERNOV

Angleško-slovenski besednjak

(ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY) — Cena \$5.00

(3. NATIS)

DR. F. J. KERN

6233 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND 3, OHIO

Urad: HE 2945

Na domu: IV 6988

Za dobro sveže pivo, pristno vino in žganje, pririte k nam. — Vedno prijažna postrežba.

Prav veseli božični praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem.

MRS. MARY JAKŠE IN SINOV

Slovenska gostilna

884 EAST 200th STREET

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želim veseli božični praznike in srečno novo leto!

JOSEPH PULZ

RAZPEČEVALEC VSAKOVRSTNEGA PIVA

3174 West 140th St.

STANDARD—Best Beer in Town
Duquesne in Pilsner pivi

SE PRIPOROČAM DRUŠTVOM IN POSAMEZNIKOM ZA NAROČILA ZA SVATBE, VESELICE IN ZABAVE

Točna in zadovoljiva postrežba

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Mirnega življenja se ti hoče? — je vprašala Aksinja in jezno so ji plale nosnice. — Gospodaril bi rad? Kajpak, otroke bi rad imel, da bi te čedila, krmila in pojila? — In grdo, mračno se je zasmajala. — Nič več, Bog ne prizaden! Stara sem, gube si mi že oporekel... In odvadila sem se roditi otroke. Ljubica sem, ljubcam pa se ne spodbobi, da bi jih imele... Morebiti bi tako rad?

— Pretkana si postala... — Sem, kakršna sem.

— To se pravi — ne?

— Ne, ne pojdem. Ne.

— Nu, pozdravljenja. — Stepan je vstal, v zadregi preobrnjal v rokah zapestnico in jo polozil nazaj na mizo. — Če se premisliš, sporoči.

Aksinja ga je pospremila do vrat. Dolgo je gledala, kako se izpod koles dviga prah in zagrinja široka Stepanova rama.

Zmagale so jo solze jeze. Na-

redkoma je pohipovala, zme-

deno premisljevala, kaj se je

pripetilo, in objokovala s vso je

življenje, ki je bilo spet prepri-

šeno vetrovom. Potem ko je

zvedela, da Jevgeniju ni več do

nje, in slišala, da se ji je vrnil

mož, je sklenila oditi k njemu,

da bi spet po drobitinac pa-

berkovala srečo, ki je ni bilo...

S tem sklepom je čakala na Stepana. Ko ga je pa zagledala,

ponižnega — poslušnega, se je

črni napuh, napuh, ki ji zavrže-

ni dovoljeval, da bi ostala v

Jagodnem, kljubestno uprl. Sla-

ba volja, ki je ni bilo mogoče

ukrotiti, je ravnala njene bese-

de in ravnanje. Spominjala se

je prebitih žaljivk, vsega se je

spominjala, kar je prenesla za-

voljo tega človeka, zavoljo teh

močnih železnih rok, in se, ne

da bi sama hotela razida, v du-

ši grozila spriča tega, kar je de-

lala, in soplo od bridkih bese-

: "Ne, ne pojdem k tebi. Ne."

Še enkrat je dvignila pogled

za oddaljujočim se vozičkom.

Stepan je svrkal z bicem in se

skrival za sivkasti rob pritlikave

oboprne metlike...

Ko je Aksinja drugi dan do-

bila obračun, je pospravila ime-

tek. Poslovila se je od Jevgeni-

ja in zahtela:

— Ohranite me v lepem spo-

minu, Jevgenij Nikolajevič.

— No, kaj pa ti je, srček!

Hvala ti za vse.

Glas mu je pel hote razigrano,

da bi prikril zadrgo.

In je odšla. Zvečer je prispe-

la v vas Tatarsk.

Stepan se je srečal z Aksinjo

med vrati.

— Si prišla? — je vprašal in

se nasmehnil. — Za zmeraj? Ali

smem upati, da ne boš več ušla?

— Ne bom, — je preproto

odgovorila Aksinja in s krvave-

čim srečem ogledovala na pol po-

drto hišo in dvorišče, bohotno

zaraslo z lobodo in črnim pu-

stotnikom.

8

Ne daleč od trga Durnovske

se je vešenski polk prvkrat za-

Moški in ženske, ki morajo nositi

OPORE (TRUSSES)

bodo dobro postreženi pri nas, kjer

imamo moškega in žensko, da ume-

riša opore.

Lekarna je odprta ob nedeljah.

Lekarna odprtja: Vsak dan od 9:30

dopolno do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702. WATERLOO ROAD

Cleveland 10, Ohio

ENAKOPRAVNOST

okljukom so čobodrale race v
vodi in loputale s perutmi. Ko-
nji so se prhaje stegovali po vo-
di, smokaje stopali po plivkajo-
čem blatu, trgali iz rok povodec,
brodili v sredo potoka, kalili vo-
do in z nosnicami iskali čistejši
curek. Z visečih čeljusti jim je
vroča sapa posnemala zrnate
biserne kaple. Zavel je žveple-
nost smrad po razkriti zaglenje-
ni prsti, trheli, gorjupi in slad-
kobni duh po splakovanih in
segnih vrbovih koreninah...

(Dalje prihodnjič)

Enakopravnosti Oglasajte v . . .

25% POPUSTA
na vseh aluminijsastih
lončih in ponih
TUDI NA

vseh manjših
pripromočkih

Naše prostore želimo sčistiti
vseh raznoterih predmetov.
Pridite in poslužite se pri-
hrankov na temu popolnoma
novemu blagu.

GENTSCH
APPLIANCES,
INC.
17307 MADISON AVE.
LA 3500

IN ZOPET SI VOŠČIMO!

Leta teko, mi se staramo, toda, trgovine in druge
ustanove se za to ne zmenijo; iste napredujejo svojo pot
in nudijo ljudem vse, kar spremaja ljudsko življenje
z dneva in dan, leto za letom naprej.

Tem potom pišemo čestičke k praznikom in
novemu letu že za 47. leto. Naj bi bilo vse srečno,
veselo in polno zadovoljnega blagostanja, tako,
kakor si vsak posameznik ali pa vsa družina želi.

Za to leto posebno naznanje

Od začetka, od ustanovitve našega trgovskega in
pogrebne zavoda, smo vedno naznajali o novemu
zboljšanju za naše ljudi, tako, kakor so se družine
množile in širile po naselbini, da so imeli prilike se
posluževati naših podjetij.

Že pred mnogimi leti smo ustanovili v Collinwoodu
podružnico trgovine s pohištvo. Ljudje so pa večkrat
pričakovali in povpraševali, da bi tam kje bližu usta-
novili podružnico pogrebne zavoda, kar bi omogo-
čevalo se poslužiti v slučajih, ki pridejo.

Sele letos se je nam in ljudem spolnila ta želja,
prekupili smo že prej ustanovljen pogrebni dom, nahaj-
ajoč se nekako v sredi za tam mnoge naseljenje:

COLLINWOOD. NOTTINGHAM IN EUCLID OKO-
LICO. Dom se nahaja na 1701 Lake Shore Blvd., vogal
E. 171 St., ravno nasproti vhoda v višjo deklisko šolo:

VILLA ANGELA. Ta prostor je za pogrebne opravila
kakor nalašč izvanreden, radi tihega v mirnega kraja,
in kamor se pride lahko od vseh strani. Prva družina,
pričadeta radi smrti očeta, ki se je priglasila za te nove

prostore, je bila rajnega Josepha Bambiča; ker pa radi
izselitve prejšnjega gospodarja Ziehma, se niso bili
nove preproge nadomeščene, zato smo zopet naprosili

Mr. August Svetkov zavod, da se je pogreb vršil od tam. Sedaj pa so prostori že vrejeni za sprejem pogreba

v vsakem slučaju in vsaki časi.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želijo vsem

ter se toplo priporočajo za naklonjenost

ČEVLJARJI

FRANK DACAR
17308 Grovewood Avenue

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Avenue

AMERICAN SHOE REPAIR
D. Modica

642 East 185th Street

MICHAEL URAC
18509 St. Clair Avenue

BUDDY SHOE SERVICE
17432 St. Clair Avenue

MATH ZABUKOVEC
16817 Waterloo Road

TONY ZUPANCIC
524 East 152nd Street

ANDREW PADISAK
755 East 152nd Street

DIREKTORIJ
SLOVENSKEGA
DELAWSKEGA DOMA NA
WATERLOO ROAD
15335 Waterloo Road

IZREKA VSEM DELNIČARJEM IN ROJAKOM
V SPLOŠNEM VESELE BOŽIČNE IN
NOVOLETNE PRAZNIKE!

Želimo vsem vesel božič in srečpolno novo leto!

SISTERS BEAUTY SHOPPE
JO VADNAL, lastnica

764 E. 185 St. - KE 0176

poleg Raimor Studio

NUDIMO POPOLNO POSLUGO V LEPOTICU

"WILL TRY OUR BEST TO PLEASE"
(Skušali bomo vedno najbolje postreči.)

VPRAŠANJE SLOVENSKE KULTURE NA TRŽAŠKEM OZEMLJU

Slovensko in hrvatsko narodno vprašanje na Primorskem, v Trstu in Istri je bilo v avstrijskih časih del slovenskega in hrvatskega narodnega vprašanja. Večji del slovenskega in hrvatskega naroda na tem ozemlju so tvorili mali in srednji kmetje ter vaški proletariat. Delavci so uvažani industrije ni bilo. Slovenski in hrvatski delavci so živeli v obmorskih mestih, kjer jim je grozila assimilacija z italijanskim življem, nato pa italianizacija.

Vendar so se obdržali slovenski prebivalci, zlasti v predmestjih, kjer gospodarski pritisk ni bil tako močan in kjer so imeli ozek stik s kmetijskim zaledjem, najzvestejšim čuvanjem slovenski nacionalisti. Tako so se očivali na pol delavci na pol v tržaških predmestjih in na vsem robu tržaškega mesta. Ohranilo se je prebivalstvo slovenske narodnosti v okolici Kopra, Pirana in Izole. Kontovelški in kriški ribiči so živeli v neposredni bližini mesta, toda niso se poitaljančili, čeprav je njih jezik prevzel mnogo tujih prvin.

Slovenski mestni in vaški proletarij je varoval svoje kulturno izročilo, ljudsko pesem in običaje. Mesto pa je z razvojem industrije in prehajanjem v kapitalistično gospodarstvo razkrnjalo ljudsko kulturo, vaje so prehajali novodobni meščanski elementi. Vendar je tudi mesto sprejemalo marsikaj iz ljudske kulture, saj so bila mesta odvisna od dežele; od tam obrambnim gesлом "Svoji k so dobivala večino življenjskih svojim" so mogli slovenski mameščanski elementi računati v mestu delovna sila.

Slovenskega meščanstva v obmorskih mestih skoraj ni bilo. Industrija, trgovina, promet, slovenska prebivalstva in ker

denarstvo je bilo v rokah Italijanov in drugih neslovanskih narodnostnih skupin. Zato je slovensko prebivalstvo bilo skoraj brez vpliva na gospodarski razvoj mesta, čeprav je dobavljalo mestom delovno silo. Slovenskega izobraženstva je bilo malo. Ako se je slovenski mesčan ali izobraženec hotel gospodarsko uveljaviti, je skoraj redno zatajil svojo narodnost.

Začetki slovenskega meščanstva na Primorskem

Jim je tuji kapital pomenjal gospodarsko uničenje, so se bolj in bolj navezovali na svojo narodnost in pri nej vztrajali.

Italijanski iridentizem je bil v glavnem gospodarski pritisk.

Kultura te dobe je bila po svoji vsebinai čitalniška, po svetovnem naziranju pa slogaška. Glasilo

primorskoga prebivalstva je imelo simbolično ime: "Edinost."

Tako je tudi slovensko meščanstvo—trgovalci, obrtniki, svobodni poklici, izobraženci—čutilo narodnostni pritisk kot gospodarski pritisk. Noben razred se takrat ni zavedal, da je slovensko narodno vprašanje v bistvu socialno vprašanje in da se pretvarja v svetovno vprašanje o osvoboditvi zatiranih narodov odvisnih dežel izpod jarma imperializma.

V gospodarsko borbo meščanstva za tržiča je znalo slovensko meščanstvo spremno zapleti tudi kmečki sloj in delavski razred. Politika socialnih demokratov ni znala reševati slovenskega narodnega vprašanja, ker ni razumela bistva misli o internacionalizmu. Edini, ki je razumel smisel slovenske socialne in narodne borbe v največjem slovenskem proletarskem mestu—Trstu, je bil Ivan Cankar. Zato je večkrat in z veseljem prišel predavat med slovenske tržaške delavce in jim prinašal zrna resnice ljudske kulture.

Trst je imel 1910 med 229,510 prebivalci po uradnem štetju 59,319 Slovanov. Toda razvoj mesta, gospodarski in kulturni dvig slovenskega prebivalstva je prekinila svetovna vojna. Z nastopom fašizma je zmagal italijanski imperializem. Na ozemlju so se šopirili nacionalistični šovinisti in iridentisti ter gro-

(Daleje na 5. strani)

Želimo vsem najlepše božične praznike in srečno novo leto!

DR. CARL W. ROTTER

628 East 185th Street

EUCLID WINDOW SHADE CO.

505 EAST 185th STREET

KENMORE 4343

Slovenska trgovina

Polna zaloga Venetian Blinds, ki so v okras vsaki hiši

MR. MAVER, lastnik

Vsem našim posebnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

DANICA'S CAFE

MR. & MRS. JOSEPH IN DANICA HRVATIN,
LASTNIKA

16901 Grovewood Ave.

Vsem našim posebnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Poskusila bova vedno postreči naše goste najboljše s okusnim pivom, vinom in žganjem ter prigrizkom. Se priporočava vsem za naklonjenost.

Prav vesel božič in sreča polno novo leto želimo vsem!

SANABOR'S BEAUTY SHOP

255 East 156th St.
IV 5740

PRI NAS VAM NAPRAVIMO VEDNO FRIZURO PO NAJNOVEJŠEMU NACINU

BARVAMO HIŠE ZUNAJ IN ZNOTRAJ

Vedno prvorstno delo. — Zmerne cene.

JOE PINTAR

389 EAST 160th ST. — IV. 6067

Želimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, ZDRAVO TER BLAGODEJNO NOVO LETO

vsem našim zvestim prijateljem, kakor tudi vašim svojcem v domovini, katere ste osrečili in razveselili z darili, denarnimi naročili in paketi, ki ste jih potom naše tvrdke poslali sorodnikom.

Priporočamo se tudi v bodočnosti za denarna naročila v vse evropske države; vse posiljavate so jamčene.

V našem uradu uređimo vse potrebno za pakete, ter jih odpromimo; imamo tudi zavojce v zalogi.

Izvršujemo vse uradne notarske dokumente, PO-OBLASTILA, ODSTOPNA PISMA, IZROČILNE POGODBE, I.T.D.

Za točno in uljedno posrečbo se vselej lahko zaupno obrnjeti na naš urad.

STEVE F. PIRNAT CO.

6516 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 3500

Cleveland 3, Ohio

BIG NEWS!
NOT A MERE 7...
NOT JUST 10...

BUT NOW... BIG 12 INCH PICTURE tube

GROSLEY TELEVISION!
PLUS FULL FM BROADCAST RECEPTION

NEW 2-IN-1 ENTERTAINMENT VALUE!

CROSLEY SPECTATOR MODEL 9-407 M

only \$445.00

plus excise tax, installation, one-year service contract.

NEWEST FEATURES

- BIG 12-inch direct view tube
- 72 sq. inch picture area
- All television channels
- Complete FM reception
- Connection for phonograph record player
- Compact, mahogany cabinet

Imagine! "Big picture" television plus complete FM, combined in one beautiful mahogany cabinet! It's a top entertainment value you just can't match. Gives you pictures so large, clear and steady you can watch with utter comfort, even with lights on bright. Glorious FM brings in your favorite network programs with new brilliance, static-free! Come in for a sight and sound demonstration!

buy it here on easy terms

Imamo na stotine drugih lepih in praktičnih daril.

OBLAK FURNITURE CO.

6612 ST. CLAIR AVE.

Tel.: HE 2978

RICH BODY SHOP
1078 East 64th St.

FRANK RICH, lastnik

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

Kadar potrebuje vaš avto popravila ali novo barvo,
obrnite se do nas. Delo točno in jamčeno.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKI IN
SREČNO NOVOLETU ŽELIM

VSEM!

★

J. METELKO, O. D.

6417 St. Clair Avenue

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

MR. & MRS. ANTON PETKOVŠEK

965 ADDISON ROAD

Henderson 4893

Žganje — pivo — vino

JOHN OBLAK

1146 East 61st Street — HE 2730

MOVER

Kadar se selite ali rabite truck za prevoz iz enega kraja v drugega, pokličite zanesljivega selilca. Postrežba je vladna, točna in po zmerni ceni.

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

PAULICH'S BAR

GOSTILNA

5238 St. Clair Avenue

FINO PIVO, VINO IN ŽGANJE

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto!

VPRAŠANJE SLOVENSKE KULTURE NA TRŽAŠKEM OZEMLJU

(Nadaljevanje s 4. strani) zili uničiti temelje slovenskemu gospodarstvu, lepo razvitemu zadružništву, prosveti in šolstvu. Požig slovenskega Narodnega doma je pomenil splošen naskok na slovensko narodnost. Uničevanje prostvenih domov in šol je bilo del premišljenega napada na slovensko prebivalstvo.

Slovenci in Hrvatje na Primorskem in v Istri so doživljali usodo kolonialnih narodov, ki so umirali pod bicev imperializma. Italijanski fašizem je imel namen iztrebiti slovensko prebivalstvo in vse slovensko narodnostno ozemlje poitaljančiti. V slovenskem ljudstvu je bolj in bolj dozorevala misel o osvobodilnem gibanju, ki naj bi rešilo slovensko narodno vprašanje. Ta misel je vodila heroje Gortana, Bidovec in tovarise ter dobivala vedno bolj konkretne oblike.

Komunistična partija je pokazala pravilno rešitev nacionalnega vprašanja

Toda tudi slovensko in hrvatsko vprašanje v versailleski Jugoslaviji ni bilo rešeno, kajti z zedinjenjem 1918 se razmere med jugoslovanskimi narodi ni uredilo. Po sprejetju vidovdanske centralistične ustawe je velesrbska buržoazija z ideologijo jugoslovanstva postala vladajoča sila v državi. Za pravilno rešitev nacionalnega vprašanja se je zavzemal samo delavski razred s svojo partijo. Jugoslovenski proletariat je zahteval tudi rešitev slovenskega in hrvatskega vprašanja v Julijski krajini.

Zato je Komunistična partija uveljavila enotno akcijo Slovencev na obeh straneh rapallskih meja. Borbo za narodno osvobodenje je združila z borbo proti razrednemu sovražniku in proti mednarodnemu imperializmu. Po uvedbi vojaško-fašistične diktature je jugoslovanska napredna inteligencija, zavedajoča se avantgarde vloge delavskega razreda tudi v kulturni, začenjala legalno borbo za novo, ljudsko podobo kulture in prosvete. Revije "Književnost," "Sodobnost" in "Ljubljanski zvon" ter več revij med Srbi in Hrvati so popularizirali tezo o di. Tradicionalno navdušenje in

razrednem značaju znanosti in umetnosti, razčlenjevanje kulturno-politične problematike in z ostro socioološko analizo in kritiko prinašale jasnost v narodnih in kulturnih zadevah.

Takrat sta se uveljavila naša najznamenitejša napredna pisateljica Prežihov Voranc in Miško Kranjec, ki sta stvarno in temeljito prikazovala življenje na deželi, ugotavljala razredno strukturo vasi in nakazovala smer bodočega razvoja. Tudi sloganova sta bila napredna, nujno delo moremo označiti s socialističnim realizmom. Pomembno sta posegala v kulturno-politična vprašanja esejist Juš Kožak in kritik Josip Vidmar.

Vzgledje socialistično-realistične poezije je dajal Mile Klopčič. Velevažna pa je bila razprava Speransa-Edvarda Kardelja, v kateri je postavil slovensko narodno vprašanje na sodobne znanstvene temelje ter pokazal perspektivo bodočega razvoja. Edvard Kardelj je dokazal, da se na nacionalno vprašanje rešiti samo v zvezi z uporom, da je pogoj za zmago borbenega zvezza z osvobodilnim gibanjem kolonij in odvisnih dežel zoper imperializem.

Dosedanja orientacija slovenske kulture je bila usmerjena na Zapad, slovenski kulturni razvoj je bil v bistvu odvisen od zapadne meščanske kulture, v kateri je za dekadenco in zastojem prevladovala reakcionarna miselnost. Novo valovanje med ljudskimi množicami je pa zahajalo preusmeritev.

Slovenski napredni kulturni delavec, zvesti svojemu narodu in ljudstvu, so uprli oči proti vstajajoči kulturi delavskega razreda, ki se je krepko razvijala in neprestano rasla na Vzhodu, v Sovjetski zvezi. Proletarska kultura ruskega naroda in drugih sovjetskih narodov, ki je nastala po zmagoviti Oktobrski revoluciji, je bila po svoji vsebin socialistična. Pri preusmerjanju slovenskega kulturnega razvoja, pri uvajjanju naprednih idej in misli je odigrala veliko vlogo tudi misel o slovenski vzajemnosti in kulturnem sodelovanju med slovenskimi narodovi. Hrvati so popularizirali tezo o di. Tradicionalno navdušenje in

(Dalje na 6. strani)

zavzetje Slovencev za ruski narod je postal sedaj konkretnejši kakor v meglehovih paslavističnih sanjarijah, ki so služile carističnemu imperializmu.

Za borbo proti fašizmu in vojni nevarnosti se je pod vodstvom partije delavskega razreda ustanovila Ljudska fronta. Kot legalno politično gibanje je vodila borbo proti fašizmu, zlasti na kulturnem področju in zato v prvi vrsti poudarjala nekulturni in protikulturni značaj fašizma in hitlerizma. Illegalni borce pa so nastopali proti fašizmu kot imperialistični politiki doma in v svetu.

Primorsko ljudstvo, ki je občutilo fašistično strahovladje na svojih plečih bolj kakor slovenski narod v Jugoslaviji, je združilo ilegalno borbo proti fašizmu kot zatiralcu slovenskega prebivalstva z borbo proti fašizmu kot imperialističnemu zaslužnjencu delovnega ljudstva. Tako so se v borbeni skupnosti učinkovito veži med slovenskim in italijanskim delavstvom, zlasti v Trstu.

Razcep v konservativnem taboru

V času naprednega gibanja med množicami je prišlo do razcepitve med katoličani. Oficijalna smer klerikalne politike, ki je podpirala velesrbsko buržoazijo, je iznečevala slovensko kulturo s katoliško kulturo, se približevala korporativizmu in fašizmu, hvalila hitlerjevski rajh ter se navduševala za avstrijske in španske klerofašiste. V praktiki se je postavljala na branik meščanskega razreda in njegove kulturne smeri ter pripravljala pot fašizmu.

Vsa ljudska gibanja je označevala kot komunistična, napredne kulturne delavce pa je posovala s kulturnimi boljševiki. Najočitnejši je postal razkol med špansko državljanško vojno. Napovedovala se je slika bojnega: krog dom in svetovcev z Javornikom na čelu bo zagovarjal kakršno koli fašistično vladavino, celo tujčev jarem, sodelovalci "Dejanja" s Kockebom pa bodo branili demokracijo in

MR. IN MRS. ANTON SVETE

1184 East 60 St. — HE 4813

DELIKATESNA TRGOVINA

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!
Našim cenjenim odjemalcem se iskreno zahvaljujemo za naklonjenost in se priporočamo za naprej!**WOLKOV JEWELERS, INC.**

6428 St. Clair Avenue

NAJLEPŠE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!**PAVLICK GLASS & MIRROR CO.**

6034 St. Clair Ave.

EX 3804

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

COUTURIERE SHOPPE

V SLOV. NAR. DOMU

6411 St. Clair Ave.

Tel.: EX 4797

IZDELUJEMO OBLEKE ZA ŽENE IN DEKLETA
PO MERI IN PO VAŠEMU OKUSU★
MARIE STEFANIC
AGNES C. JERIC

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

KOMIN'S PHARMACY

6430 ST. CLAIR AVENUE — Vogal Addison Road

Slovenska lekarna — nasproti SND

Vsem rojakom se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se priporočamo za v bodoče.

Janko N. Rogelj

6208 Schade Avenue

ENDICOTT 0718

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

ZAVAROVALNINA IN BONDIPOSTREŽBA
je popolna in zadovoljiva.

Greetings!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM SKUPAJ ŽELIJO

Brodnick Bros.
Appliance & Furniture Store

16013-15 WATERLOO ROAD IV 6027

IMAMO POPOLNO ZALOGO HISNIH PREDMETOV IN POHIŠTVA

NARODNO ZNANIH IZDELKOV KOT SO:

Philco — Maytag — Grand — Zenith — Thor — Easy — Norge

Gibson — Servel — Electro Master — Youngstown Kitchens

Armstrong's Linoleum — Pohištvo za spalnice in družabne

sobe ter preproge

— LAHKI POGOJI —

Poslušajte naš radio program vsako nedeljo zjutraj od 9. do 9:30 ure na

WSRS postaji 1490 M. C.

FRANK JOS. BRODNICK

JOHN J. BRODNICK, JR.

STANDARD FOOD MARKET

854 East 185th Street

Polna zaloga finega svežega in prekajenega mesa in grocerije.

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

ACME DRY CLEANING

672 East 152nd Street

Obleke sčišene pri nas izgledajo kot nove, ker na-pravimo vedno prvorstno delo.

Naš telefon je: GLenville 5374

GAIETY BAR INN

16701 Waterloo Road

Fina žganja, piva in vina—domača kuhinja

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

MR. IN MRS. JOHN TERČEK, lastnika

PRIDITE, DA VIDITE SLIKE POTOM TELEVIZIJE NA APARATU, KI JE MED NAJVEČJIMI NA TRGU

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

LAKELAND TAVERN

23931 Lakeland Blvd.

LIQUOR — BEER — WINE

JENNIE KAVCHNIK, lastnica

"A SERVICE TO RENDER MORE
PERFECT TRIBUTE"

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave. — EX. 0357

POGREBNI ZAVOD

NAJLEPSE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

JACOB FOOD MART
17703 Grovewood Ave. — KE 2855

Mi imamo vedno veliko zalogu prvorstne grocerije, zelenjave in sadja. Pivo in vino, da ga vzamete domov.

DOPELJEMO NA DOM SE PRIPOROČAMO

VPRAŠANJE SLOVENSKE KULTURE NA TRŽAŠKEM OZEMLJU

(Nadaljevanje s 5. strani)
se pridružili vseljudskemu gibanju v narodnoosvobodilni smeri.
Nastanek Osvobodilne fronte, vseslovenskega političnega gibanja

Po kapitulaciji jugoslovenskega protijudovskega režima se je pod vodstvom komunistične partije osnovala Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Dejavski razred je spoznal nujnost, da odločno in aktivno poseže v narodnoosvobodilno gibanje zatiranega slovenskega naroda, ki so ga trije okupatorji obsoledili na smrt ali počasno umiranje, in da v tej odločilni uri prevzame vodstvo vserodnega upora proti osvajalcem in njihovim pomagačem v domovini.

Tako je Osvobodilna fronta združila v sebi vse slovensko ljudstvo, ki se je zavedalo, da gre za največjo odločitev v slovenskem političnem, kulturnem in socialnem življenju.

Osvobodilna fronta je postala vseljudsko in vseslovensko politično gibanje, ki je prevzelo vse doseganje demokratično in narodno valovanje. Tako v začetku je proglašilo združitev vseh Slovencev na novih državno-pravnih, socialnih in prostvenih temeljih.

Ostanki doseganj političnih strank—klerikalci s fašističnim in korporativističnim programom, jugoslovenski nacionisti z močnimi diktatorskimi streljenji in socialni demokrati z izdajalskim podpiranjem vladajočih razredov—so se složno ponudili v službo okupatorju in mudale na razpolago vse politični in prostveni aparati. Tam se je znašla tudi cerkvena hierarhija.

Osvobodilna fronta je prevzela tudi slovensko kulturno tradicijo

Osvobodilna fronta je imela jasne poglede na vse dogajanje med slovenskim narodom. Zavedala se je izredne važnosti, ki jo imata demokratična kultura in prostvena v borbi za narodno in družbeno osvobojenje. Slovenskemu narodu zvesti kulturni delavci so morali za trenutek umolkniti, nato so pa odšli v gozdove in postali partizani ali pa so se umaknili pod zemljo in delovali kot aktivisti. Slovensko ljudstvo je dobivalo iz ilegalnih tiskarn na okupatorjevih tleh ali pa iz svobodnih gozdov časopise, brošure, politično literaturo, a tudi pesmi, črtice in novele.

Posebno važnost je imela partizanska glasba, partizanska pesem je pomagala združevati vse Slovence. Pesniki so prihajali tudi iz ljudstva, iz tovarn in revirjev, s polj in njiv. Peli so delavci, kmetske hčere in sinovi, a tudi matere in očetje. To se dogaja le v najhujših časih in morda je bilo tako v dobi, ko je še čvrsto živel med našim ljudstvom narodna poezija, ko so se spominjali bojev za staro pravdo in kralja Matjaža, ko so klicali "Le vkup, le vkup, uboga gmajna."

Obenem s potrdilom ljudske umetnosti in demokratične kulture pa je Osvobodilna fronta sprejela za svojo vso napredno tradicijo od Prešernova do Cankarja, priznala veliko Levstikovo delo in Gregorčičev pesem.

Po osvoboditvi se je slovenski narod združil. Ustvarila se je enotnost slovenske kulture ne glede na meje. Pravi naslednik vseh plodnih pridobitev preteklosti je postal vseljudsko gibanje. Različni begunci, ki se proglašajo za demokrate in govorijo o svoji smeri kot legitim nasledniki zgodovinskega razvoja, so v resnicni izkoreninjenici in pristaši starih, propadlih razredov ter klavne kreature v imperialistični službi.

Njih kultura je jalova, brez

zvez z ljudstvom in jedrom slovenskega naroda, ker je bila izraz stare družbe, zapisane padu in smerti. Ta lažidemokratična kultura samo že životari, njen pogin je nujen in neizbrisen. Brez zvez z slovenskim narodom in njegovim konkretnim življenjem je obsojeno vse prizadevanje političnih in kulturnih beguncov na beden konec ob cestnem jaku. Zapadni imperialisti jih umetno vzdržujejo, ker jim njihova smer razredno in ideološko odgovarja.

Sramotno hlapčevanje lažnih demokratov, ki so poveličevali fašistično in hitlerjevsko nekulturno, je v slovenski zgodovini izdajstvo brez primere. Denarna pomoč angloameriških zaščitnikov dokazuje interese imperialistov, ki naj jim izrojena smer hlapčuje.

Imperialisti se zavedajo, da so odvisne dežele velikanska zakladnica in ogromen izvor sil imperializma; zato hočejo obdržati Svobodno tržaško ozemlje v takem stanju. Delovno ljudstvo pa ve, da je borba zatiranih narodov v odvisnih drželah zoper imperializem edina pot k osvoboditvi izpod jarma in izkorčanja ter da bo to gibanje dovedlo do nadaljnje krize imperializma. Slovenska narodna borba in gibanje delovnega ljudstva se morata združiti v skupno fronto zoper skupnega sovražnika—imperializem.

Današnji dan se vrši na Slovobodnem tržaškem ozemlju ostra borba, v kateri je vsako vprašanje, prostveno ali šolsko, politično vprašanje. Ta borba se zarađi imperialistične intervencije bolj in bolj zaostruje. Zato naj bi po željah tujih imperialistov v sedanjem trenutku služila tudi kultura in prostvena slovenska prebivalstva na Slovobodnem tržaškem ozemlju imperialistični politiki. Zato se zlasti v šolstvu vrši ostra borba med interesami slovenskega ljudstva in imperialistično politiko.

Toda kultura slovenskega ljudstva na Slovobodnem tržaškem ozemlju je slovenska, in sicer tako slovenska kot pri jedru slovenskega naroda v sodobnosti. Zato slovensko ljudstvo ne more sprejeti ponujenega meščetjanja, z nadaljevanjem stare liberalne in klerikalne smeri v kakršni koli obleki, enako tudi odklanja posnetek zapada in amerikanizacije. Zato Slovenci hočemo tesno povezants v sodobno slovensko kulturno, tu na teh tleh pa slovensko kulturno avtonomijo.

Borba za slovensko kulturo, prostveno, šolstvo in jezik pa pomeni tudi borba za napredek, za progresivno ljudsko kulturo. Potem takem je ta borba del antifašistične in antiimperialistične borbe. Zato jo podpirajo tudi Frank Cerne Jewelry Co.

6412 ST. CLAIR AVE.

HE 0465

Easy Budget Terms

Only by actually seeing Golden Knight on your watch can you appreciate how much luxury it adds! So stop in, let us put this Speidel watchband on your watch today!

SEE IT ON
YOUR
WATCH

Speidel
Golden
Knight
Watchband

\$12.95

Incl. Fed. Tax

KUPITE SLAŠČICE SVEŽE IZ
TOVARNE

Izdelane v naši moderni izdelovalnici

TOVARNIŠKA POSEBNOST
IZBRANI

čokoladni bonboni

80c funt

L. Baker
chocolates

16131 HOLMES AVENUE

en blok severno od London Rd. in St. Clair Ave.

Zelimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

Fino obuvalo za vso družino

V naši trgovini si boste našli vsakovrstno fino obuvalo za moške, ženske, fante, dekleta in otroke. Kakovost bo vedno prvo-vrstna—cene zmerne.

Za otroke imamo čevlje znane Poll Parrot izdelka—za moške Rand izdelka in za ženske Trim Tred posebno široke čevlje.

Se priporočamo za obisk.

STAN MAJER SHOE STORE
SLOVENSKA TRGOVINA
6107 ST. CLAIR AVENUE

MAYFAIR CURTAIN SHOPS

6900 St. Clair Ave. — HE 3464
12370 Superior Ave.

TRGOVINA BO ODPRTA DO BOŽIČA VSAKI DAN

Vse nakupe zavijemo v darilne zavitke brezplačno
Pri nas si boste lahko izbrali zavese in "drapes" za
sleherno sobo in hiši.

Želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

YALE FLOWER SHOPPE

7910 St. Clair Ave. — HE 3370

Za božične in noveletne praznike si naročite krasno cvetje v lončih, šopkih ali sveže narezano, ter božične vence, pri nas.

Točna in prijazna postrežba. — Cene so zmrene.

ŠOPKI ZA SVATBE, BOLNIKE IN PRIREDBE
Venci in cvetlice za vse prilike.

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v minulem letu in se priporočamo za v bodoče.

FRANK IN JOSEPHINE GARTROZA, lastnika

Želimo vsem vesel božič in srečepolno novo leto!

Želimo prav vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim gostom in prijateljem!

Zahvaljujemo se vsem posetnikom za obisk naše gostilne ter se priporočamo tudi v bodoče. Postregli bomo vedno z najboljšim pivom, žganjem in vinom ter okusnim prigrizkom.

HAVE ONE WITH US

MUSTAR'S CAFE

5379 St. Clair Ave.

MR. IN MRS. A. MARTINČIČ

5919 Prosser Ave.

GROCIERIA IN MESNICA

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo za nakup fine grocerije in mesenine za praznike.

Želimo vsem vesel Božič in srečno novo leto!

»OLD OXFORD TAVERN«

Vočimo vesele božične in noveletne praznike vsem rojakom širok Amerike in stare domovine!

PIVO - VINO - ŽGANJE IN PRIGRIZEK

1014 East 63rd St. — EN 9288

CHRISTMAS CHEER
in a Bottle!

Vsak petek večer igra hrvatska tamburica (Croatian Tamburitz) in servira se okusna ribja pečenka.

Zahvaljujemo se za naklonjenost in se priporočamo za naprej.

EDDIE SESEK IN TONY PERUSEK

Atletika v živalskem svetu

slošnem je živalim življenočno resna zadeva in niti smisla niti razumeva telesne vaje, ki bi ne imelo praktičnega namena. Pri življene stopnje si nahajamo često nagon k vendar pri natančnem opazovanju spoznamo, da tu ne gre samo na sebi, marveč je skokom. Kakor da je izprožen, se požene preko 3 m visokih jezrov. Njega pa prekaša tarpon iz vrste slanikov, ki pri svoji znatni teži — do 150 kg — skakuje do 6 m visoko. Zelo nepričakovano je tudi dejstvo, da imajo tudi nekatere školjke precej zmisa za skok. Ujete rožnate školjke se poženejo s svojo elastično nogo s krova. Jakobova školjka pa se z močnim sunkom zapre in se s tem premakne z mesta. Tudi polži večkrat presečijo svoje zasedovalce s skokom na sosednjem listu.

Nekatere živali, ki so izvrstni skakalci, bi pri oceni skoka ne dosegli priznanja, ker jim ni nič do tega, kako pridejo na zemljo. Zajec pri skoku ne pade zmetrom na noge. Ako teče po brezu navzduš, se često prekopisce, ker ima prekratke in preslabе prednje noge. Tudi notorično dobrski skakalci, kakor so n. pr. kobilice, ne padejo vedno na noge. Ker pa so zelo lahke, jim to nikakor ne škoduje.

Velika natančnost pa je v tem pogledu potrebnata kozorogom in divjim kozam. Te skačejo navadno brez zaleta in prilete na prostorček, ki ima komaj prostora za njihove štiri noge. Divje koze imajo izrazit in izvrstno razvit čut za ravnotežo in imajo svoje telo čudovito v oblasti eleganco se požene preko pre pada in prilete z največjo točnostjo na skalnat pomolček, ki jim služi za naslednji skok. Par centimetrov zraven bi pomenilo neizogibno smrt.

Med najboljše skakalce spadajo tudi mačke, dasi imajo razmeroma kratke noge, kar jim ne služi v prid pri skakanju. Razen mišic v nogah pa imajo mačke še posebno vzmet v hrbitu mišicah, da pri skoku točno padajo na noge. Mačke pa so za čudo varčne pri izvajanjiju svoje

skakalne umetnosti. Večji del leže na preži in skušajo doseči plen z dobro merjenim skokom. Ako lev zgreši drvečo zebro, poskusiti še dvakrat, potem pa odneha.

Spretni skakalci so tudi žabe. Najboljša je ameriška volovska žaba, ki brez zaleta skoči poldruži meter v višino in potri metre na daljavo. Tudi gaučerice, kratkonogi, toda urni tekaci, se poslužijo skoka, ako nihov ježiček ne doseže plena. Pri takih prilikah lahko napravijo prav lepe skoke.

Kakor rečeno, živali teh umetij ne delajo brez praktičnega namena. Največji uspeh dosežejo, kadar jih prisili k skoku ali tek ugnad, nevarnost ali nagon parjenja. Vendar je tudi nekaj živali, ki delajo telesne vaje za zabavo. Opazovali so n. pr. vidro, ki teče spustila po ilovnatem bregu v vodo. Ure in ure se je tako drsal s podvitimi nogami po ilovnati strmini in zopet plezala po njej na vrh. Breh pripravlja, da tudi divje koze, kadar misijo, da jih nihče ne opazuje, goje nekak zimske sport. Poiščojo si strmo zasneženo reber in se v počepu drsajo po njih. Ko pripolže v dolino, zopet po bliskovo divijo kvišku, da ponove prijetno igro.

Čuden sport goje tolščaki, ki so tudi sicēr nekoliko muhaste in zelo šegave živali. Prirodoslovec Levick jih je opazoval, ka

ustreza Svobodnemu tržaškemu ozemlju.

Na prošnjo Svobodnega tržaškega ozemlja morata obe državi dojavljati tudi večje količine električnega toka kot so običajno dojavljale, vendar mora biti vsako povečanje dobave za več kakor 20% predmet sporazuma med prizadetimi državami. Odgovitev v uveljavljanju splošnih določb mirovne pogodbe je zakasnila tudi vprašanje končne ureditve nabave električne energije. Doslej so zadevo urejevali z začasnimi sporazumi.

Dobava električnega toka spada brez dvoma med važna gospodarska vprašanja, ki čaka na rešitev. Od celokupne potrošnje Trsta (pred vojno okrog 150 milijonov kWh) sta krili soški elektrarni v Doblarjih in Plaveh nad polovico tukajšnjih potreb, ki so znašale okrog 90 milijonov kWh letno in so v stalnem porastu.

Cepav se je trenutno dobava električne stруje v primerjavi s prejšnjimi leti znatno zboljšala predvsem zaradi velikih padavin v zadnjem poletju, niso bile glede bodočnosti povsem rožnate. Res je tudi, da so v severni Italiji dogradili večje hidrocentrale, vendar pa v sami

Italiji naraščajoč potrebe Trsta in ozemlja po električni energiji bodo prej ali slej spravili v ospredje tudi vprašanje izrabljivanja mnogih neizkorističenih vodnih energij v bližnjem tržaškem zaledju.

SPOZNAJTE SE S SVOJIM NOVIM ZLATARJEM! WEST SIDE WATCH SHOP

3823 W. 25th Street — ON 8838

Popravimo vsakovrstne ure in zlatnino. Imamo popolno izbero zlatnine in srebrnine. Dajemo Eagle znamke in če prinesete ta oglas s seboj dobite 10% popusta pri vašemu nakupu.

WEAVER'S SHEET METAL

Popravljamo in inštaliramo forneze na plin, premog, olje. — Vršimo tudi kleparska dela.

2144 MANCHESTER RD. — SH 3232 — AKRON, O.

JOIN THE PARADE TO

MRAMOR'S

Self-Serve Market

OUR EVERYDAY SPECIALS

Oxydol - Duz - Tide33
Crisco, 3 lbs.	1.09
Brazil Nuts, 1 lb.35
Campbell's Pork & Beans, 1# . 2 for	.25
Kidney Beans, No. 225
Cutrite Wax Paper21
Green Giant Peas21
Gold Medal Flour, 5 lbs.47
Box of 24 Hershey Bars99

(Almond or Plain)

Prince Albert Tobacco 1#

WE ALSO HAVE FRESH BUCKWHEAT FLOUR AND CALIFORNIA ROMAN BEANS

BEST WISHES FOR A HAPPY CHRISTMAS AND A PROSPEROUS NEW YEAR TO ALL!

FROM

MRAMOR'S SUPERETTE

6710 ST. CLAIR AVE.

Phone: HE 7769

Free Delivery

POSEBNOSTI ZA

BOŽIČNA DARILA

ZNIŽANE CENE NA IGRAČAH

Preje	Sedaj
1.98 14-INČEV JEKLEN TRUK	\$.98
4.69 MEHANIČNI VLAK	2.98
13.95 ELEKTRIČNI VLAK MARX	10.59
3.59 OTROŠKA PEĆICA	1.98
.98 LESENI VLAK	.49
3.50 3-VRESTNA BANKA	2.39
1.29 IGRACA-PRALNI STROJ	.69
1.98 ZDRAVNISKI KOVCEG	1.29
1.98 BOLNICARSKI KOVCEG	1.29
4.95 SKRINJA Z ORODJEM	3.29
9.95 SKRINJA ZA ORODJE	6.98
1.98 RAZNE IGRE	1.29
.98 TEXAN JR. PUŠKA	.59
3.29 PUŠKA	1.98
1.98 TREASURE CHEST PINS	.49
9.95 GRADBENI SETI Z MOTORJEM	6.98
3.95 GRADBENI SETI	2.98
4.39 BUDDY L DUMP TRUK	2.98

Posebne cene predmetom na kolesih

39.95 26-IN. BICIKEL	\$33.95
6.95 LESEN COLUMBIA VOZIČEK	3.99
7.95 LESEN STAKE VOZIČEK	4.95
1.98 JEKLENA SAMOKOLNICA	1.39
2.98 JEKLEN SCOOTER	1.49

B. F. GOODRICH

750 E. 185th St.

IV 7151

Za kupce ob zadnjem momentu!

Oglejte si našo fino zbirk:

UDOBLNI STOLI IN GUGALNIKI

WESTINGHOUSE RADIO APARATI

MAYTAG PRALNI STROJI IN PEĆI

SPEED QUEEN PRALNI STROJI

BLUEBIRD ŠKRINJE IZ CEDROVINE

WESTINGHOUSE LEDENICE

KUHINJSKE PEĆI ZNANEGA UNIVERSAL IZDELKA

ROYAL IN PREMIER ELEKTRIČNI VACUUM ČISTILCI

BIGELOW SANFORD PREPROGE (VSE VOLNENE)

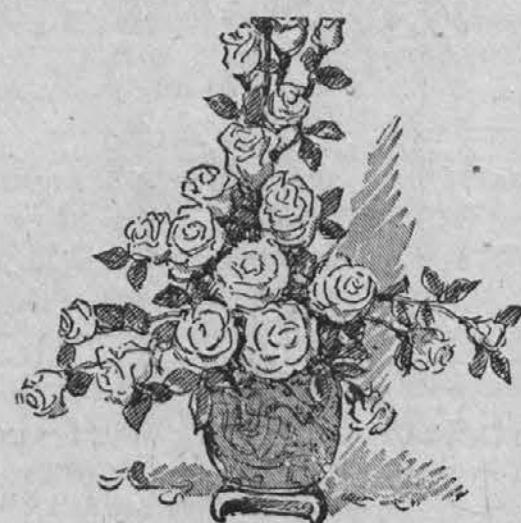
HAGEMANN OGLEDALA

MIZICE—KONČNICE IN "COCKTAIL" MIZICE

Imamo izvrstno izberi punč, vozičkov, gugalnikov in zajtrkovalnih setov

6019 St. Clair Ave.
15301 Waterloo Rd.
TRGOVINE S POHİSTVOM
IN POGREBNI ZAVOD
Trgovina je odprta vsaki večer do Božiča
Damo Eagle znamke z vsakim nakupom

Imamo vsakovrstne majhne pripomočke za takojšnjo dostavo

1884

1948

Naznanilo in Zahvala

Z globoko žalostjo v srcu naznajamo vsem dragim sorodnikom, priateljem in znancem, da je preminula naša draga in skrbna mati

FRANCES SLAPNIK

ROJENA KEPIČ

ki je previdena z svetimi zakramenti zaspala v Gospodu dne 17. nov. 1948. Draga pokojnica je bila rojena v vasi Rudnik, župnija Kamnik na Gorenjskem, dne 14. marca 1884. Pogreb se je vršil dne 22. nov. iz Frank Zakrajsek in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida. Pogrebno sveto mašo zadušnico je darovali preč. g. Monsignor Rt. Rev. B. J. Ponikvar ob asistenci čč. gg. Rev. Francis M. Baraga in Rev. Victor N. Tomca. Po pogrebski sv. maši pa smo jo položili k zemeljskemu počilku na pokopališču Kalvarija v družinsko grobno poleg njenega soproga Ignacija.

Na tem mestu se želimo prav iskreno zahvaliti preč. g. Monsignorju Rt. Rev. B. J. Ponikvarju, ker je pokojnico previdel z svetimi zakramenti ter jo tako pripravil za vstop v srečno večnost. Dalje se mu iskreno zahvalimo za opravljeno pogrebno sveto mašo in druge pogrebne molitve, ki jih je opravil za pokojno. Prav tako za spremstvo iz Frank Zakrajsek in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče vse do njenega groba. Za vse to naš iskreni Bog plačaj stotero za vse.

Dalje se iskreno zahvalimo čč. gg. Rev. Francis M. Baragi in Rev. Victor N. Tomcu za asistenco pri sveti maši. Tudi njima naš iskreni Bog plačaj.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so poklonili toliko vencev in krasnega cvetja ter pokojnico ozljali, ko je počivala na mrtvaškem odru, tako da je bila kar vsa odeta v cvetju. Darovali so slediči: Mr. and Mrs. Peter Kepic and Family, Mr. Louis Jerse and son Stanley, Mr. in Mrs. Louis Jerse Jr., Mr. in Mrs. Edward Koci, Mr. Henry Kranz, Joe, Mary and Joseph Starc, Lewis Bucan of Hollywood, Calif., Mr. and Mrs. Fred Ambacker, Mr. and Mrs. E. F. Gilbert, Mr. and Mrs. John Hlad, Mr. and Mrs. Edward Tomazin, Mr. and Mrs. Wm. Zabkar, Robert Tomazin, Mr. and Mrs. J. Tomazin Jr., Mr. and Mrs. H. Ferguson, Stanley and Molly Lecasas and Family, Mr. Spiros Lecasas, John Karish, Mr. and Mrs. Joseph Karish of Reading, Pa., Frank Karish, Jack Karish Sr., Mary and Jack Karish, Eni and Louis Karish of Biwabik, Minn., Mrs. Helen Rupe, John and Faye Derov, Ray Henry, Adolph and Stella Rupe, John Novlan, Mr. and Mrs. Louis Oblak, Mrs. Carla Moze and sons, Mrs. Pauline Stämpfle, Joe, Bob and Ed Stämpfle and Families, Jack and Jo Gerbeck, John and Frances Milavec, Ann Budan, Zakrajsek Family of 6016 St. Clair Ave., Uncle Nick Malovic, Mr. and Mrs. Victor Dobre, Johnny Morris, Mr. and Mrs. John Kuhar and Bob, Mr. and Mrs. Ed Sadler and Family, Mr. and Mrs. August Haffner, Frank J. Zak, Mr. and Mrs. Joseph Mack, Mrs. Naglich and Justine, Mr. and Mrs. Max Zelodec and son, Eble Family, John and Rose Grmek, Mr. and Mrs. George Braidic and Family, Mr. and Mrs. Fr. Gorske and Family, The Bates Family, Mr. and Mrs. Joseph Kamber and Family, Al Eble, Frank Dulcer, George Bitsko, George Keco, Johnny Koch, The Boys from Tino's, George Pollitti and Teammates of 152 St., Ted and Al Vermes, Johnnie Reidt, The Cinder League, Louis Slapnik's Saturday Night Bowling Team, Grdina's Recreation Home League, Cleveland Ambassadors of Sports, Pete Kekic Grill, Yankovic Bar, Mr. and Mrs. Joseph Pozelnik and Family, Jelercic Families, Mocilnikar Family, Dominick Lusin, Mrs. Amalia Božeglav and Family, Frank's Café, E. 168 and Waterloo, Mr. and Mrs. Adolph Simončič, Mr. and Mrs. Rudolph Simončič, The Euclid

Race Co., Mario Musso Family, Gustie Zupancic, Dr. sv. Ane št. 4 SDZ, Dr. Srca Marije, SZZ št. 25, Dr. Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, Dr. Jutranja Zvezda št. 137 ABZ, Pech's Flower Shoppe, Northeastern Ohio Florists Assn., The Merkels, Mentor, Ohio, William and Bill Merkels, Mentor, Ohio, Castello's Greenhouses of Mentor, Ohio, Cleveland Plant and Flower Co., Schulte Greens, Cleveland Cut Flower Co. and Employees, J. A. McLaughlin, Inc., Berthold Grigsby, Inc., Hill Floral Products Co. and Employees, Cleveland Wholesale Florists, Florists Association of Greater Cleveland, Mr. and Mrs. Piepmeyer, Greenie, Jane and Janet, Mr. and Mrs. Jacob Potocznik, Frank Fabian, Mrs. Mary Nosan and Sons.

Enako se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj duše drage pokojnice. Darovali so slediči: Father A. Andrey, Jennie Strumbly, Ambacher Family, Fritz and Bill, Mrs. Koporc, Mr. Kapla, Mr. John Renko, Joe Butlen, Orazem Family, Mrs. Ozarem, Cenja Family, George Zot, Mr. and Mrs. Tony Potocznik, Mary Pesek, Mr. and Mrs. John Rebich, Mollie Zaucha, John Snable Family, Mrs. Barbara Vukusic, Antonija Mihevc, Frances Karosec, Mrs. Frances Modic, La Grace, Agnes Faletic, Mr. Joe Somrak, Mr. and Mrs. Joe Bucher, Mr. and Mrs. Joseph Starc, Mr. and Mrs. Krizman, Mr. and Mrs. John Svitkovic, A. F. Cimperman, Andrew Tomc, Mr. and Mrs. Joseph Turk and Mary Jane, Rose Ivancic, Mr. and Mrs. Frank Grdina, Mr. and Mrs. Edward Jerman, Mr. John Potocznik, Martin and Violet Antoncic, Mr. and Mrs. Nick Costello, Mrs. Merhar and Sons, Mr. and Mrs. Les Goode, Mr. and Mrs. Mike Chardon, Ohio, Mr. Grdina and Family, Miss Mary Grdina, Jennie and Al Glicker, John Simončič, Mr. and Mrs. Joe Siska, Mr. and Mrs. A. Kramer, Mrs. J. Krall and Mrs. Jean Smith, Joe Vidmar, Mr. Klancar, Mr. and Mrs. Joseph Pozelnik, Louis Mihelich, Joe Kamber and Family, Mr. and Mrs. Frank Mervar, Mrs. Johanna Hlad, Emil and Jennie Bukovec, Dr. sv. Ane št. 4 SDZ, Celesnik Family, Mr. Frank Dobre Sr., Steve Lesiak Family, August Prijatel, Charles and Matt Debelak, Mrs. Fabian, Frank and Stella Strauss, Mr. and Mrs. Frank Milavec, Kirschnich Family, Mr. and Mrs. James F. Franey, Mr. and Mrs. Charles McCarthy, Members of Grdina and Sons Men's Home League Team, John and Fay Derov, Adolph and Stella Rupe, Frank and Mary Cevka, Mr. and Mrs. Wm. Avenmar, Mr. and Mrs. Ernest Fantino, Mr. and Mrs. Cernel, Valencic Family, Mr. and Mrs. Vegel, Mr. and Mrs. John Kosec, Mr. and Mrs. Joseph Krajc, Mrs. Katherine Kolman and Family, Mrs. Mary Kocanic, Edward Pike, Mr. and Mrs. Ed Godec, Mrs. Mary Milavec and Family, John Widmar, Joe Modic, E. 62 St., Milner Family, Anthony J. Grdina, Frank Grace, Milan Merhar, Mr. Turner, Frank Bogovich, "Corn" Laurich, Wm. Kubilus, Frank Svekric, Gene Gorski, Guy Brennan, Matt Multz,

Tino Modic, Frank Black, Lou Trebar, Geo. Braidic, "Lefty" Soucek, "Whitey" Lousin, Johnny Kovacic, Joe Jakomin, Kelly Friedel, "Moe" Snable, "Ante" Marolt, Kafer, Church, Eddie Bell, "Murphy" Merhar, Joe Grahovec, Lawrence Smith, Joe Alich, Eddie Sieffert, Anton Grdine and Family, The Boys from Tino's, Mr. and Mrs. Louis Peterlin and Family, Mr. and Mrs. Jack Kerdic, The Celeznik's of 6314 Glass Ave., Mrs. Anton Klun and sons, Carniola Hive No. 493 L.T.M., St. Vitus Altar Society, 7 G's Sewing Club, Anna and Frank Jaksic, Mrs. Hribar, Mr. and Mrs. Tony Drobnič, Mr. and Mrs. Edward J. Kovacic, Mr. and Mrs. E. M. Leslie, Sveti Family, Kuncic and Perrotti Families, Mr. and Mrs. Edward Mishic, Stilla Roitz, Mr. and Mrs. Edward Blatinik, Mr. and Mrs. Robert Blatinik, Mrs. Mary Kapla, Mr. Gor. Golik, Mr. and Mrs. Al Skully, Mrs. Jo Zurga, Mrs. Zigman, Mrs. M. Kizak, Mrs. Rahne, Mr. and Mrs. F. J. Sulentic, Mr. and Mrs. Tom Smickla, Mr. and Mrs. Otonicar, Mr. and Mrs. Albert Gredence, Mrs. Mary Nester and Daughter, Mr. Louie Goznik, Charles and Kathleen Widmar, Jean and George Snyder, Mr. and Mrs. Stanley Erzen, Mr. and Mrs. Razinger, Lausche Family, Mr. and Mrs. Steve Kushner, Mr. and Mrs. W. Buckley, Mr. and Mrs. Anthony Kosan, Mr. and Mrs. John Nagy, Dr. S. R. Gerber, Dr. A. J. Kazlauckas, Mr. and Mrs. Joe Menart Jr., Mr. and Mrs. Ray Breskvar, Peter Blaskovic, Sorn Family, Mr. and Mrs. Frank Lenarsic, Mrs. Josephine Strnad, Mr. and Mrs. Frank Hocevar, John and Helen Gornik, Mrs. Perusek, Mrs. Josephine Scully, Mrs. Mary Mozic, Mrs. Andy Andrews, Mrs. Lena Muza, Tončka Jevnik, Mr. and Mrs. Frank Swiegel, Mr. Stanley Mahnic, Wenzel Family, Mr. and Mrs. Al Knappe, Leona Phalsgroff, Harry Spilka, Mr. Joe Samida, Cimperman Family, Mrs. Mary Geromi, Mr. and Mrs. Joseph Jernejcic, Mr. and Mrs. Trebar Sr., Mrs. Frances Dulc, Mr. and Mrs. Gabe Popovic, "Shorty" Krajc, Mrs. Bertha Bokar, Mr. and Mrs. Pianecki, Mr. and Mrs. James Debevec, Mrs. Mismas Lube, Mrs. Mary Avsec, Miss Jean Turk, Mrs. Mary Milavec, Bonca Family, Mrs. Schenk, Mrs. Anna Lapp, Mr. and Mrs. Kastelic, E. 152 St., Mr. and Mrs. Victor A. Drobnič, Ty and Frances Grdina, Mr. and Mrs. Mike Boich, Mrs. Jennie Grdina, Mr. and Mrs. John F. Kovacic, Mrs. Josephine Lah and sons, Rudolph Horvath, Mrs. Blainik, John and Alice Hrastar, Mr. and Mrs. Frank Svigel, Josephine Macek, Mr. and Mrs. Frank Modic, E. 55 St., Mrs. Frances Fabian, Mr. and Mrs. Frank Zabukovec, Madison, Ohio, Mr. and Mrs. Ermin L. Gornik, Mr. and Mrs. Larry Slogar, Mrs. Johanna Gornik, Martin J. Sveti, Mix Modic, John Adamic, Merhar Family, Mr. Louis Jerse Sr., Mr. and Mrs. Jack Cole, Mr. and Mrs. Jos. Kamber, Smrekar Family, Alberti Grambret, Mocilnikar Family, Mrs. Hraster, Mr. and Mrs. A. Millavec, Mary Walter, Theresa Verbic, Mr. and Mrs. Chas. Prijatelj, "Blow" Drobnič.

"Connie" Kolenc, Frank Rogers, Lou Dolsak, Frank Champa, "Bill" Flaum, Lou Goznik, Frank Hasto, "Shorty" Stanco, "Buddy" Sterle, "Rudy" Kobe, Jack Jasko, Harry Flaum, Jimmy Marincic, "Lou" Gornik, Rudolph Horvath, Leo Pavlik, Charles Debelak, Tony Novak, Jack Kordic, Harold Rigot, Joe Kubilus, "Deacon" Dolsak, Frank Udovic, Rollie Cresante, Vic Tomazic, Stanley Andolek, John Tavcar, Louis Andolsen Family.

Iskrena zahvala guvernerju države Ohio, Franku J. Lauschemu, ki se je udeležil pogreba. Ravno tako iskrena zahvala clevelandski mestni zbornici za izraze sožalja.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile povsem brezplačno na razpolago ter spremili pokojnico na pokopališče. Imena teh so: Lou Trebar, A. Grdina and Sons, Frank Modic, E. 55 St., Frank Yankovic, Louis Oblak, E. Kunstel, Ray Héry, John Simončic, Wm. Bruce, Louis Jerse, John Kuhar, L. Goode, Manus Egan, J. F. Franey, John Morris, Joseph J. Vidmar, E. 185 St., John H. Ferguson, Joe Ahlin, Adolph Rupe, Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, podružnica št. 25 SZZ, društvo Jutranja zvezda št. 137 ABZ, društvo Srca Marije, društvo sv. Ane št. 4 SDZ.

Dalje naša iskrena zahvala vsem številnim priateljem in znancem, ki so prišli pokojnico kropiti ter moliti za mir in pokoj njene duše.

Naša posebna zahvala vsem društvom, h katerim je pokojnica spadala za vso pomoč in pa ker so članice teh društev molile ob krsti drage pokojnice. To so slediča društva: Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, društvo Srca Marije, društvo sv. Ane št. 4 SDZ, društvo Jutranja zvezda št. 137 ABZ, društvo Maccabees, št. 493, podružnica št. 25 SZZ, Olтарno društvo župnije sv. Vida, ki so potem pokojnico korporativno spremile na njen zadnji poti na Kalvarijo.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so se udeležili pogreba in pa pogrebne svete maše ter pokojnico potem spremili vse do njenega groba.

Naša zahvala vsem, ki so nas tolažili, kakor tudi vsem onim za izraze sožalja, bodisi ustimeni ali pismeno.

Iskrena zahvala pogrebнемu zavodu Frank Zakrajsek in Sinovi za tako vzorno in lepo vodstvo pogreba ter vso postrežbo, ki smo jo bili deležni ob tej priliki.

Končno se zahvalimo vsem, ki so nam na ta ali oni način kaj pomagali. Morda se je pri nastevanju imen vrnila kakša neljuba napaka, ali pa da bi se morda kako ime pomotoma izpustilo iz tega seznama. Vse je mogoče, dasi smo skušali, da bomo obelodanili prav vse in se jim takoj zahvalili, ker naša želja je zahvaliti se prav vsem. Za slučaj kakje pomanjkljivosti naj nam pa oposte. In še enkrat hvala vsem skupaj.

Vi pa, draga mati, četudi niste bili naša krvna mati, pa počivajte v miru. Veliko ste storili za nas in mi smo Vam iz vsega srca hvaležni za vse, kar ste za nas storili. Saj bi prava mati ne mogla storiti več kot ste Vi za nas in ste nam bili res prava mati. Naj bo Dobri Bog Vaš veliki plačnik. On naj Vam povrne, mi Vam v resnici ne moremo razen, da se Vas bomo vedno spominjali v svojih molitvah, a Vi pa se spominjajte na nas tam pri ljubem Bogu, ki naj Vas nagradi z večnim življenjem v nebesih. To Vam prav iskreno želimo iz dna srca in Vam kličemo:

Naj, o ljuba mati, truplo Vaše
mirno v grobu zdaj počiva,
a duša Vaša pa pri Bogu
naj sveti Raj zdaj uživa.

Dokler k novemu življenju,
nas poklicke trombe glas:
kjer se bomo spet združili
V Raju tam nad zvezdami.

Vaši iz srca hvaležni:

CHARLES A. SLAPNIK

JAMES A. SLAPNIK

LOUIS L. SLAPNIK, pastorki

Cleveland, Ohio, 20. decembra 1948.

OLGA, ANNA in CLARA, snahe

CHARLES Jr., JAMES Jr., MARCELLINE,

PRISCILLA, JULIETTE in DONALD, vnuki

PETER KEPIČ, nečak in družina

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

BARKER & STAMPFEL HOME APPLIANCES CO.

22068 Lake Shore Blvd. — RE 4450

Vesel božične praznike želimo vsem!

POPRAVLJAMO VSAKOVRSTNE ELEKTRIČNE PREDMETE ZA DOM

AKO ŽELITE KUPITI TELEVIZIJSKI SET, PRIDITE K NAM.

STANDARD DRUG CO.

22388 LAKE SHORE BLVD.
Euclid - Cleveland 23, Ohio
Zdravniške predpise točno izpolnilo

DR. HENRY F. SLOAN
ZOBOZDRAVNIK

8201 EUCLID AVE. — ST. REGIS HOTEL

MOTCH AND THE MERRYWEATHER MACHINERY CO
CLEVELAND CINCINNATI DETROIT PITTSBURGH

Tovarna na 888 East 70th St.

SOLON DRUG STORES

ZDRAVNIŠKE PREDPISE TOČNO IZVRSIMO
21860 LAKE SHORE BLVD.
IVanhoe 0704
21051 EUCLID AVENUE
KENmore 1135

PONTING'S FLOWERS

820 EAST 154th STREET — Glenville 4766
VENCI, SOPKI IN VSAKOVRSTNO CVETJE ZA VSE SLUČAJE
Cvetje telegrafiramo kamerkoli

HOWARD JOHNSON'S RESTAURANT

22350 Lake Shore Blvd.

V NAŠI RESTAVRACIJI BOSTE NAJBOLJE POSTREŽENI Z FINIMI IN OKUSNIMI JEDILI
Tudi cene so vedno zmerne.

STANDARD WELDING CO.

Industrijsko, Acetylene, Electric Arc in Butt varenje
5364 ST. CLAIR AVE.—HE 2412—ob večerih KE 2512

THE UP-TOWN DRUG STORE

ST. CLAIR AVE. in E. 105th ST. — MU 3600

Zdravniške predpise izpolnimo točno in natančno

A. Jerikejev:

JUNAK SALAVAT

Ko je Salavat izpolnil šestletje za dosego zmage. Vsa najst let, se je Hakim Karimov preselil v Sverdlovsk. Salavat je šel delat v tvornico.

Delo, ki se mu je bil priučil pri očetu, in zanje kovaške obrati mu je zdaj koristilo.

Ne glede na svojo mladost je krepko in marljivo delal. Kmalu je postal eden najboljših ključavnica — stahanovcev tvornice Uralske strojne industrije. Vse, kar koli je bilo v tej delavnici, se je komosomolu Salavatu Karimovu izredno priljubilo.

Prišla je vojna. Salavat in njegov brat Alej sta bila vpočlicana. Ko je stari Hakim spremjal svoja sinova na pot, jima je dejal:

"Sinova moja! Pri delu nista bila v sramoto mojih sivih las. Zato bodita tudi časti vredna sinova domovine in jo ščitite v boju! V rodbini Karimovih ni bilo strahopetcev. Zdaj so hudičasi. Narodu grozi porušenje suženjstvo in smrt. Ne štedita svojih sil, otroka moja! Ne dajta, da bi vaju sovražnik ne čutil! Ali sta pripravljena braniti svojo domovino?"

"Oče, kar se tega tiče, se ne vznemirjam!" je Salavat odvrnil zase in za svojega brata.

Ko je stari Hakim Karimov odpravil svoja sinova, je odšel v tvornico, kjer je bil zaposlen Salavat.

"Sinovo mesto je prazno," je dejal. "Zavzel bom njegovo mesto in bom tako svojima otrokomoma pomagal uničevati sovražnika."

Starca so sprejeli v tvornico Hakimova sinova nista pozabila očetovih besed za na pot. Mlajši Alej je padel hrabre smrti v veliki bitki. Umirajoč je prosil tovariše, naj napišejo očetu pismo, da ni osramotil rodu Karimovih, ker se je boril z Nemci dodelj, dokler je utripljal njegovo mlatko srce.

Tudi Salavat je držal svojo besedo.

Blagoglasno ime "Salavat", ki pomeni "molitev", nas spominja legendarne osebe borca za svobodo tataroškirskega naroda, Salavata Julajeva. Izročilo pripoveduje o nenavadni moči in gibečnosti tega narodnega junaka, o njegovi pesniški drovitosti in o njegovi izurjenosti v obvladanju orožja. Z osebnostjo Salavata Julajeva je v zvezri veličastna krasota Urala, prostorje baških gozdov in stepe, gora, lov na volkove, juštav in slavnih podvigov naroda, ki se je boril za svobodo. O Julajevu je znanih več legend; še danes prepevajo Baški pesmi o mlaudem voditelju, junaku s sobojo kučmo in zelenim šopom.

Po dolini Jajki je romal junak Salavat. Prispel je do stepi Kalmikov in prehodil kazaške naselbine in mesta. Videl je težavno življenje in zasutnjene ljudstve. Roka mu je kar sama od sebe potegnila meč izza pasa, da bi se boril za pravice slabotnih, ki so ječali v briškosti in težavi, pa bodi da so bili Tatari, Kajski, Kalmiki ali Rusi.

Salavat Karimov nas ne spominja na legendarnega junaka samo s svojim imenom, ampak tudi s svojo možnostjo in držnostjo.

V boju sploh ni poznal nobene bojazni. Ni mu bilo žal svoje krvi in ni pazil na svoje življenje. Poznal je samo vtrajnost v boju. Imel je čudovite lastnosti sovjetskega bojevnika, žilavost, potrpljenje in strem-

lepo število. Pobral je enajst brzostrelk brzostrelk s priborom, in samokrese in puške. Salavat si je zase izbral samo brzostrelko, ostalo orožje in strojnico pa je skril v jamo, ki jo je pokril z listjem.

Medtem se je bilo stemnilo. Salavat je sklenil, da bo izkoristil temo in se splazil k svojim, da bo sporiočil, da je ukaz izpolnil. Neslišno se je splazil ob robu po hribčku navzdol. Skozi jesenski somrak so frčale krogle. Časih se je dvignila v nebo raketa in razsvetila gozd in hribček.

Smrt je hodila Salavatu za petami, a on se ni zmenil zanjo. Občudoval je to ponocno igro raznih ognjev in eksplozij. Spominjal se je o troških let, utriplajočih zvezd nad glavo, poslikavanja veselega ognja ribičkega kresa ob reki.

Zaslišal je šuštenje listja. Salavat se je zdrznil. Nekje v bližini so govorili Nemci. Raketa je razsvetila prikrito fašistično gnezdo. Salavat je spoznal, da se je bil plazil proti nemškim postojankam. Vrnil se je nazaj in hodil doplej, dokler ni padel, ko se je spotaknil ob neko truplo. In bil je pri isti jami, kamor je bil spravil svoj plen!

Izkazalo se je, da v temi le ne bo našel poti do svojih. Salavat že več noči ni bil padel. Pa je zdaj legal v tisto jamo in je trdno zaspal, ne da bi spustil brzostrelko iz rok.

Zbudil se je zaradi oglušujočega bobnjenja. Okoli in okoli so bruhale eksplozije, zemlja se je usipala na Salavata. To je bilo rusko topništvo, ki je udrihalo po Nemcih. Salavat je naglo planil na noge. Veselil se je, ko je slišal, kako so grmele in pokale granate topov. Žal mu je bilo, da ni imel telefona pri rokah, ker bi mogel s svoje postojanke prekrasno voditi obstrelevanje.

Topovsko obstrelevanje je umolknilo. Oglasile so se strojnice in brzostrelke. Skozi njih treskanje je Salavat zaslišal glasove svojih, ki so zaklicali "hura". Streljanje je postajalo hujše. Nekje v bližini je začul nemška povelja. A silovito vptje "hura!" se je razglezoval bolj gromko in zmeraj bolj jasno. Bližalo se je in prevpilo regljanje strojnic. Salavatu je burno udarjalo srce. Za vsako ceno mora priti svojim v pomoč! Zlezel je iz jame, stiskal se je k zemlji in se splazil na obronek. Nemci so bili pred njim. Nemški oficir je begal sem in tja in nekaj kričal, brščas je poganjal vojake naprej. Salavat je dvignil brzostrelko in pomeril. Oficir je padel. Vojaki so se zberevali. Salavat je spet zavil nekaj Nemcev s kriki in stoki na tla. Vojaki so pometali orožje proč in začeli bežati. Neki oficir jih je s samokresom v roki naganjal, naj ostanejo na mestu. A Salavat ga je položil kot bi trenil, in ko si je izbral udobno postojanko, je začel naglo kosit Nemce. Naši borci so prodirali. Komandir napadajočih čet, Saifullin, ki je gledal na Nemce, kako so v strahu bežali, je mislil, da mu nekje brez dvoma pomaga najmanj četa vojakov.

A Salavat je sredi truča zlezel iz zaklona in je šel v vsej svoji rasti navzdol in je ves čas strejal na Nemce. Po uspešnem napadu se je Salavat pridružil svojemu oddelku. Pobral je iz jame ves svoj plen in ga odnesel polkovniku. Polkovnik ga je objel in jubilabil.

Poveljstvo je brž ocenilo smrtega borca Salavata Karimova.

(Dalje na 2. strani)

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

MURRAY FURNACE CO.

4607 Denison Ave., WO 4153 — ob večerih SH 8001
SPECIALISTI ZA GRELNE NAPRAVE
Imamo komade za popravila ter izvršimo vsa popravila.

EDGE LAKE SERVICE

17310 LAKE SHORE BLVD. — KEnmore 9731
Tajerji — baterije — potrebščine

SHERWIN HARDWARE CO.

740 EAST 185th STREET — IV 2092
Za barvanje je najboljša barva Sherwin-Williams vrste.
Dobite jo pri nas, kot tudi Scott's semena za travo in gnojila.

LEE'S BEACH FLORAL SHOPPE

325 EAST 156th STREET — IVanhoe 4288
Krasno cvetje in šopki za vse slučaje — lepa lončena posoda, voščilne kartice in razniki predmeti pripravljeni za darila

Clarence R. Faflik Shoes, Inc.

9711 LORAIN AVENUE
4256 PEARL ROAD

Fini čevlji za vso družino — Zmerne cene

Euclid Ignition Sales and Service

Nudimo sledičo postrežbo pri avtih: Generators, Starters, Voltage Regulators, Carburetors in Tune-up posluži Ralph G. Branovic 1062 E. 185 St.—IV 2222—KE 5866

HUMPHREYS & RISHER

444 EAST 200th STREET — KEnmore 7435
želimo vsem našim prijateljem in znancem vesel božične praznike in srečno novo leto!

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

DIXIE SALES COMPANY

6505 Schaefer Ave., N. E. — EN 6495
CLEVELAND, OHIO

CHARM DRESS SHOPPE

SPODNJE PERILO IN NOGAVICE

Svilene in bombažne obleke

827 EAST 185th STREET

IVanhoe 6047

FRANK'S PHOTO SUPPLIES

6207 Superior Ave. — Cleveland 3. O. — EXPress 5575
Pri nas si boste lahko nabavili vsakovrstne potrebščine za slikanje.
Damo v najem in prosta navodila.

CLEVELAND FORM TOOL COMPANY

PRECISION GROUND SECTIONAL DIES

Steel or Carbide

6514 ST. CLAIR AVENUE — EX 0189

GEORGE BANKO

VESELE BOŽIČNE PRAZNKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI

EUCLID FORD CO.

495 East 185th Street

pri Lake Shore Blvd.

KEnmore 3443

Nelson Upholstering Company

1570 EAST 66th STREET — HE 5658

Pohištvo in tapetirane komade prenovimo in popravimo prvočrtno.

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

CASE OHIO SERVICE

POD NOVIM VODSTVOM

Ekspertna lubrikacija in prvorstna postrežba.
Mi dajemo in izmenjamo Zlate znamke

E. 65th & DENISON AVE. — ME 9813

CRAWFORD LAUNDRY

PERILNICA, KI NUDI NAJBOLJŠO POSLUGO

1711-1715 CRAWFORD ROAD

CE 4331

Vse je zavarovano v slučaju ognja ali ropa.

THE BISSETT STEEL CO.

Alloy Steel — Cumberland Ground Shafts

Tool Steel — Cold Finished Bars

Tool Steel Tubing

945 East 67th St. — EX 2000

ELLIS & LESSER

FIRESTONE HISNI IN AVTNI PREDMETI

719 EAST 185th STREET

KE 7444

Se priporočamo za naklonjenost.

RUSS' SHELL SERVICE STATION

17600 LAKE SHORE BLVD. — IV 9500

Avte popravljamo—prodajamo gazolin, olje in razne avtne potrebščine.

SCOTTS 5c & 10c DEPT. STORE

22304 Lake Shore Blvd.

v središču trga

Ena izmed največjih 10c trgovin v mestu.

Tu dobite vsakovrstne potrebščine za na dom.

ALVIN DRUG CO.

14026 ST. CLAIR AVE. vogal E. 141 St. — GL 2268

Lekarniške potrebščine—zdravniške predpise izpolnimo in prodajamo knjige, revije, itd.

MILLER-STONE JEWELRY, INC.

NAJSTAREJSA ZLATARNA V EUCLIDU

22570 Lake Shore Blvd.

vzhodno od Shore gledališča

Tel.: RE 0155

DIAMANTI URE ZLATNINA
IZVRSTNA IZBERA KRASNIH DARIL

POZDRAV

BURR'S DEPT. STORE

Lake Shore Blvd. in E. 222 St.

RE 2286

NOVA MODNA TRGOVINA V SREDIŠČU
SHORE TRGA

GERSTEIN HARDWARE

Fina železnina—in električne potrebščine

7405 WADE PARK AVE. — EN 6700

Pripeljemo na dom

GOCKEL'S LEATHER SHOP

5726 EUCLID AVENUE — HE 7148

USNJENE IN PLATNENE PRTLJAGE

Popravimo in prenovimo usnjene predmete

JUNAK SALAVAT

(Nadaljevanje s 1. strani)

Imenovali so ga za komandirja strelskega oddelka.

Nekoč so mu ukazali, naj prežene Nemce s pristave Selce in zavzame hrib Golo.

Neke temne novembarske noči je Salavat odvedel k pristavi deset izbranih strelcev. Borci so šli za njim s polnim zaupanjem, saj so vedeli, kdo je njihov komandir.

Krog pristave je Salavat razdelil svojo četo na tri oddelke. Dva borca je poslal na en konec pristave, dva na drugi, sam s šestimi pa je ostal v središču.

Najprej so istočasno na vseh koncih vzplamtele hiše. Ko se je razvrel ogenj požara, je Salavat ukazal: "Streljaj!" Nemci, ki so bili tako iznenada napadeni, so v strahu begali okoli in popadali pod Salavatovim kroglama.

Ko je Salavat pregnal Nemce s pristave, je zbral svoje borce na prazni cesti v vasi, ki jo je osvetljeval ogenj dogorevajočih hiš.

"Fantje, otroci!" je dejal. "Dobro smo opravili. S takimi orli se lahko vojskujem." In jih koj odvedel na višino Golo.

Še isto noč so se utrdili na višini. To je bilo važno križišče nemških pohodov, ki so se zanj že večkrat borili. Nasprotnik ga je varoval z vsemi silami. Ko so Nemci zvedeli, da je višina zavzeta, so zjutraj odpolali ojačanje.

Polkovnik je to jutro vprašal poveljstvo, kako je s položajem na Golem.

"Koliko je sovražnikov?"
"Kdo vodi obrambo?"
"Salavat Karimov."

"V redu," je zadovoljno odvrnil polkovnik. "To je dobro. Koliko borcev ima?"

"Deset mož." Polkovnik je razburjeno zapil v telefon:

"Kako je to? Zakaj mu ne pošljete ojačanja?"

"Ni ljudi, tovariš polkovnik." Polkovnik je nejevoljno odložil telefon.

Sedemdeset do zob oboroženih Nemcev se je vzpenjalo na višino Golo. Velikanska premoč sovražnika ni zmedla skupine rdečih borcev. Ker je bil komandir tako miren, se tudi oni niso plašili. Salavat je ukazal, naj ne streljajo, dokler jim ne bo velel.

Nemci so napadli višino z dveh strani. Karimov je pustil, da so prišli prav blizu in jih je nato začel obstrelijevati. On sam je kosil Nemce s svojo ročno strojno puško. Sovražniki so legali ko pokošena trava.

Stiri in trideset fašistov je

Bedford Conservatory of Music

704 BROADWAY

Tel.: Bedford 1214

NUDIMO:

- Profesionalno instrucijo na vseh instrumentih—na klavirju, harmoniki, bobnu, violinu, klarinetu, saksfonu, trompeti, kitari.
- Naši učitelji imajo mnogoletno izkušnjo v igranju in učenju.
- Mi tudi posojujemo instrumente predno jih kupite.
- Vse instrukcije so privatne. — Tudi učenje za igranje z gospodbeno skupino.

ENAKOPRAVNOST

Oton Zupančič:

VI DRUGI...

Vi drugi imate ljubice, vi drugi imate denar, a jaz, jazimam po strani klobuk, pa kaj mi vse drugo mar.

Cepel je cigan božični čas ves gol, le z mrežo pokrit, mimo njega hodili so ljudje, in vsak je bil v kožuh zavit.

Ta cigan je bil velik humorist, kot malo je takih pri nas; skozi luknjico prst je potikal ven in se stresal: "Hu—zunaj je mraz!"

Po strani klobuk, pokonci glavo, v molk srca zagrni mrak, ne javkaj poet—in rože bolne naj vrag si zataknje za trak!

NAJBOLJŠE IMPORTIRANE FILME,

katere ne vidite v nobenemu drugemu clevlandskemu gledališču, lahko vidite pri nas. Nekateri filmi so v lepih barvah. Dobimo jih iz Italije, Francije, Nemčije, Anglije, Rusije, itd.

LOWER MALL THEATRE

310 SUPERIOR AVE.

BEDFORD, OHIO

JAY'S CORNER COUNTER

650 BROADWAY — BEDFORD, OHIO

Odperto dnevno od 5. do 8., razen ob nedeljah
ko je zaprto.

The Lipstreu Coal & Feed Company

25 W. MONROE ST. — Bedford, O. — Tel.: Bedford 112

Prvovrstni premog, žito za perutino, gradbene potrebščine in zdravila za perutino.

BEDFORD DRUG CO.

BROADWAY, vogal COLUMBUS — BEDFORD, O.

Tel.: Bedford 211

IZPOLNJEVAMO ZDRAVNIŠKE PREDPISE

NATANCNO IN PO ZMERNI CENI.

HOLBROOK LUMBER CO.

LES, BARVE IN GRADBENE POTREBSCINE

470 BROADWAY — BEDFORD, OHIO

Tel.: Bedford 435

CARR BROTHERS

PREMOG — GRADBENE POTREBSCINE

40 SOUTH PARK — BEDFORD, OHIO

Tel.: Bedford 37

STEPHEN SZARAZ

PRODAJAMO ZEMELJSICA IN ZAVAROVALNINO

Imamo kupce z gotovino.

689 BROADWAY — BEDFORD 762-845 — BEDFORD, O.

Pozdrav vsem Slovencem in Hrvatom!

Želimo vam prav veselih božičnih praznikov ter srečo-polno novo leto!

THE B. L. MARBLE CHAIR COMPANY

IZDELVALCI

TRGOVSKIH STOLOV

89 WILLIS ST. — BEDFORD 11, OHIO

Vsem veselih božičnih praznikov in srečo-polno novo leto!

CLIFFEL'S BAKERY

22030 LAKE SHORE BLVD.

IVANHOE 0991

FINO PECIVO, KRUH IN TORTE, ITD.

The Alpha Coal & Lumber Co.

8701 UNION AVENUE

MI 1600

Pri nas dobite prvorstno postrežbo, najboljše blago in zmerne cene.

MUTUAL METAL PRODUCTS, Inc.

17600 WATERLOO ROAD — KENMORE 3220

R. J. PEPKE, pred.

izrekamo

najlepše pozdrave in želimo vsem veselih božičnih praznikov in srečo-polno novo leto!

SCHMIDT BROS. CO.

IZDELVALCI VIOLINOV

Importiramo in prodajamo violine, gosi, loke, zaboje, itd. Izvršimo prvorstno počravila po zmernih cenah.

2063 Fourth St. med Euclid in Prospect Ave. — MA 3559

ZUCKER MARINE SUPPLY CO.

5300 ST. CLAIR AVE. — HE 4422

(od slovenskih prednikov)

Za največjo zbirko vsakovrstnih jadrnic in čolnov, običajte naše prostore.

5300 ST. CLAIR AVE. — HE 4422

(od slovenskih prednikov)

Popravljamo čevlje, da so kot novi.

5300 ST. CLAIR AVE. — HE 4422

IMAMO ČEVLJE BOLJŠIH VRST.

Popravljamo čevlje, da so kot novi.

5300 ST. CLAIR AVE. — HE 4422

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

ZA VAŠE POTREBSCINE, PRIDITE K NAM!

Ko izstopite iz pouličnega voza na E. 55 cesti in Broadway, boste takoj zapazili VELIKANSKO TRGOVINO z velikimi izložbenimi okni, v katerih so na ogled

rjuhe
posteljno in namizno perilo
posteljna pregrinjala
blanketi
blago za zavese in zastore
brisače
prevlake za vzglavnike
ter blago za obleke

Brez, da bi same sebe hvalili, smo si svesti, da je naša trgovina ena najbolj urejenih in razsvetljenih na vzhodni strani.

ZDAJ NAM JE BILO MOGOČE IMPORTIRATI IZ BELFASTA, IRSKE, ČEHOSLOVAKIJE IN SVICE VELIKO IZBIRO FINEGA BLAGA.

THE WILLIAM CAINE COMPANY

BROADWAY IN EAST 55th ST.

SUPERIOR AUTO PARTS OF CLEVELAND, INC.

Prodajalci avtomobilskih delov in potrebščin
7911-13 SUPERIOR AVENUE — EX 5225
Priprljemo na dom.

PRECISION GEAR PRODUCTS CO.

1060 EAST 62nd STREET
PRODUCTION GEAR CUTTING
Pišite po proračune za vaše delo.
EX 3153

Vsem želimo veselih božičnih in novoletnih praznikov

ROY WRIGHT MOTORS, INC.

22401 LAKE SHORE BLVD.
RE 2652

na domu: KENMORE 2026
Kupujemo in prodajamo rabljene avte

RENSHAW'S

FINA MESENINA IN JESTVINE

16812 Lake Shore Blvd. — KE 2800

Naša trgovina se nahaja v modernem posloju ter ima vso moderno opremo, da vam lahko nudimo točno in zadovoljivo posrežbo ter najboljše blago.

EZELLA DRESS SHOP

Obleke — spodnje perilo — nogavice — športna oprava — razne potrebščine.

MARIE LACH, lastnica

7011 Superior Avenue
GOVORIMO SLOVENSKO

BILL'S QUALITY MEATS

6402 DENISON AVENUE — WO 6776
Velika zaloga vsakovrstnega mesa

OHIO SAW SERVICE

Circularne in ročne žage nabrusimo.
6511 METTA AVE., en blok severno od 65th & St. Clair.
UT 1-3450 — 1-3365

Guy De Maupassant:

NEKDAJ

Na obrastlem gričku stoji grad starega sloga, mogočna drevesa mečejo svoje temne sence nanj; iz brezkončnega parka se vidi zdaj v globino gozda, zdaj na pokrajino okrog. Nekaj metrov pred vhodom v hišo je izdolben kamenit vodnjak, v katerem se kopljeno marmornato ženske. Nekoliko niže spodaj je zopet eden; in tako jih sledi cela vrsta navzvod, prav do vznova holma; in od enega do drugega je speljan z vrha dol studenec, ki se izliva vedno iz višjega v niže ležečega.

Od poslopja samega, ki je graciozno kakor kaka lepotica iz prejšnjih časov, do duplin naokrog, pokritih na dnu čezinčev z školjkami, v katerih spijo amorčki — tudi še iz prejšnjih stoletij — vse v tej stari graščini je obdržalo podobo nekdanjih časov. Vse govori še o starih šegah in navadah, o nekdanjih galantnostih o lahkij eleganci, s katere so se odlikovali naši predniki.

V malem salonu v slogu Ludvička XV., katerega stene so olespane s porednimi pastirskimi scenami, z lepimi damami v širokih krilih in galantnimi gospodi v lasuljah, skoraj leži v velikem naslanaču zelo stara gospa, ki je videti tudi sama takoj mrtva, kakor hitro se ne pregiblje več in visijo njene koščene, posušene roke brez življenja ob njej navzdol.

Njen pogled se izgublja ves zastrti v daljavo, kakor bi videvala plavati tam daleč nekje po parku prikazni iz svoje mladosti.

Včasih zapihlja skozi okno do nje mehka sapica in jej prinese vonja po sveži travi in po cveticah. In tedaj se zganejo njeni snežni lasje okrog zgubačnega čela in v njeni glavi se zgnečajo davnji spomini . . .

Njej ob strani, na malem preoblečenem stolčku, sedi mlado dekle z dolgimi, čez hrbet segajočimi plavimi kitami, in veže neko cerkveno pregrinjalo. Njene oči so sanjave, in ko hitro njeni prsti čez tkanino, se ji vidi, da je s svojimi mislimi bogevke.

V tem hipu je obrnila starka svojo glavo k njej.

"Berta!" je rekla, "vzemi kak časopis in čitaj mi kaj, da izvem včasih tudi jaz, kako je dandas kaj po svetu."

Dekle je vzelo časnik in ga je hitro preletelo z očmi.

"Skoraj sama politika, babica; ali naj čitam?"

"Ne, ne, dragica. Kaj ni ničesar o ljubezni in o takih stvarih vmes? Ali je res že popolnoma zamrlo v Franciji vse, kar je lepega, da se nitti ne govori več o tem? Včasih smo čitali vsak dan, kako je zbežala na primer katera s svojim ljubčkom, prevarila svojega moža ali sploh kaj takega."

Dekle je iskal dolgo časa.

"Čakaj, tu bi bilo nekaj, babica," je rekla slednjič. Napis se glasi: 'Ljubezenska drama'."

Gube v starinem obrazu je razsvetlil tih smehljaj.

"Citat mi to!"

In Berta je čitala. Šlo je za neki napad z vitriolom. Žena se je maščevala nad ljubico svojega moža s tem, da ji je sežgal obraz in oči. Porotniki so jo oprostili in občinstvo je ploskalo.

Starka se je zganila na svojem sedežu in je vzliknila:

"To je strašno, to je naravnost strašno! Poišči mi hitro kaj kaj drugega, otrok; hitro, hitro!"

In Berta je iskala dalje. Nekoliko niže, še vedno v oddelku "Izpred sodnije" je brala iznova: "Žalosten dogodek. Že bolj postarno prodajalko v neki trgovini je bil zapeljal mlad človek, ko jo je potem zapustil, je bila ustrelila iz maščevanja z

ENAKOPRAVNOST

na tem svetu. In zdaj mešatevi novi ljudje vitriol in revolverje v vse to, kakor bi metal kdo smeti v steklenico zatega španskega vina."

Berta ni mogla umeti, zakaj se starka jezi.

"Ali babica! Ta ženska se je vendar maščevala. Pomisli, da je bila poročena in da jo je varal njen lastni mož!"

Starka se je stresla po vsem životu.

"Za božjo voljo, kake nazore vam vcepljajo dandanašnji, vam mladim deklicam!"

"Oprosti babica, zakon je in mora biti svet!" je odgovorila Berta mirno in modro.

In zopet je strepetalo starki srce, srce, rojeno v velikem stolju lepe ljubezni.

(Dalje na 4. strani)

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

POZDRAVI OD

THE DILLE ROAD LUMBER COMPANY

1420 Dille Road — KEnmore 0592-0593

FIN LES IN GRADBENE POTREBSCINE

LEDER'S HARDWARE

3824 EAST 116th STREET — MI 1521

Barva, steklo, hišne potrebščine; vse po zmerni ceni. Zanesljiva firma. Se priporočamo.

LAD HAJEK HOME BAKERY

FINO ČESKO PECIVO

3814 EAST 116th STREET — MI 6391

Imamo vedno popolno zalogu najfinješega kruha, krofov in peciva.

R. H. BIRNBAUM

Našo garažo vedno zapustite v zadovljstvu ker ste dobro postreženi.

PHILLIPS & EAST 123rd ST.

Gasolin, olje, baterije in popravila.

F. W. Woolworth — 5c in 10c trgovina

648 EAST 185th STREET

želi vsem Slovencem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

K. L. McKIRAHAN CO.

Izdelovalci okvirjev za okna in vrata; mreže, zimska okna in zastore

4913 DENISON AVENUE — ME 9022

PERCY CHROME PLATING CO.

HARD CHROME IN CADMIUM PLATING

TOVARNA NA 1076 EAST 64th STREET

CE 4295 — EX 1539

G. L. HARDING

ZLATAR IN OPTOMETRIST

7112 LORAIN AVENUE — WOODBINE 3072

Fina zlatnina in očala Cene nizke

Pošljemo denar v Jugoslavijo in kamorkoli v Evropo

DAMO POSOJILA NA ZEMLJIŠČA, AVTE IN VSE, KAR IMA VELJAVO

THE KEYSTONE SAVINGS & LOAN CO.

5205 Storer Ave.

WALTER F. MEYER

Z L A T A R

12509 ST. CLAIR AVENUE

Glenville 4700

FINA ZLATNINA IN URE TER RAZNA DARILA

Precision Fabricators Mfg. Co.

Steel Fabrication and Machining

19225 ST. CLAIR AVENUE — IV 2800

ALBERT J. SCHAEFER

Z L A T A R

687 EAST 185th STREET — KE 4656

Poštena postrežba in zmerne cene.

Pri nas si boste lahko izbrali lepo zlatnino.

Tudi popravljamo zlatnino in ure.

Damo Eagle znake z vsakim nakupom

DANIEL DE-MAND

4711 PAYNE AVENUE

POPRAVLJA ČEVLJE IN SCISTI KLOBUKE

Dobil nagrado na svetovni razstavi za izborni delo

WRIGHT STORES

696 EAST 185th STREET

Popolna zaloga ženske in moške oprave in čevljev Mi dajemo brezplačno znake s precejšnjo vrednostjo z vsakim nakupom

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

RENWOOD BAKERY

530 EAST 200th STREET — EUCLID, OHIO
IV 7600

Fino pecivo, kruh, torte in božični keki, itd.
Se priporočamo za naklonjenost.

ADVANCE HEATING & SHEET METAL WORKS

15020 CARDINAL AVENUE

GL 2462 — RE 1041

FORNEZI IN KONVERZIJSKI GRELCI NA PREMOG,

OLJE IN PLIN

Tudi delamo kleparska dela.

Delo točno in zanesljivo. Cene so zmerne.

Se priporočamo za naklonjenost.

GUS F. ROSE

ZLATAR OD LETA 1901 7016 SUPERIOR AVE.
Imamo zapestne in žepne ure vseh izdelkov—Elgin,
Bulova, itd. ter Schaeffer samopojna peresa.

POPRAVLJAMO URE IN ZLATNINO

PALUMBO'S SERVICE STATION

16205 ST. CLAIR AVE. — KE 3431

Avte umijemo ter jih spoliramo. — Prodajamo baterije
in avtne potrebščine ter popravljamo tajere.

ATLAS HARDWARE

Naša trgovina je majhna toda raste. Pridite k nam za
luči za božična drevesa, igrače in majhna darila
ter zelenino in orodje.

14632 LAKE SHORE BLVD.

KASE MACHINE COMPANY

Screw Machine Products, Tools, Jigs, Fixtures

18421 BUFFALO AVE. — IV 6879 - 6980

FARR MOTOR SALES, Inc.

800 EAST 152nd STREET — LI 6300

STUDEBAKER SALES & SERVICE

Za najboljši avto na trgu si izberite Studebaker.
Imamo najnovejše na ogled.

ROMA MUSIC COMPANY

6912 SUPERIOR AVE., EX 6357 Odprt ob večerih.
Imamo piano harmonike ter učimo igrati na harmonike.
Tu dobite plošče Columbia, Victor, Decca in Capitol
izdelka ter radio aparate in godbe inštrumente.

JERRY'S HOME BAKERY

5938 STORER AVE. — WOODBINE 5865

Fino pecivo, in kruh — naročila za svatbe in priredbe.
Se priporočamo. Jerry Polanka, lastnik

KALAN'S BAKERY

20991 EUCLID AVENUE — KE 4335

Naša posebnost so potice, francosko in dansko pecivo,
lepo okrašeni keki za svatbe in rojstne dni.

JEWEL RESTAURANT

12331 ST. CLAIR AVENUE

JOHN J. MARTYNOWSKI

Fina jedila — prijazna postrežba
Odprt dan in noč — Zmerne cene

Ralph Stewart Buick Co.

12516 Shaw Ave., od St. Clair in E. 125 St.

BUICK AVTO JE EDEN NAJBOLJŠIH
Oglejte si nove modele pri nas.

IVANHOE COAL CO.

1725 IVANHOE RD. — KE 1446

Imamo premog za vsakovrstni fornez in vsakovrstno
kurjavo. Trgujemo že od leta 1927.
Dovažamo kamorkoli v mestu.

CLEVELAND KITCHENWARE & APPLIANCE CO.

14524 St. Clair Ave. — GL 2710

Kuhinjska posoda, pribori, peči, hišni predmeti
in steklo.

Tudi vršimo kleparska dela in popravljamo forneze.
Cene so zmerne — Dolo in blago vedno prvorstno.

Se priporočamo za naklonjenost.

THE UNIVERSAL CLEANSING & DYEING CO.

1218-30 EAST 71st STREET — HE 8100

Obleke sčistimo in uredimo, da zgledajo kot nove.
Vašo poletno obleko shranimo v mrzli shrambi.

NEKDAJ

(Nadaljevanje s 3. str.)

"Čuj me, dekle: ljubezen, samo ljubezen je sveta! O, poslušaj me, poslušaj stariko, ki je videla tri robove in ki pozna dobro, o tako dobro i moško i žensko srce! — Zakon in ljubezen nimata ničesar opraviti drug z drugim! Poročimo se, da si ustanovimo družino, in družine ustanavljamo, da se ohrani človeška družba. Družba ne more izhajati brez zakona. Če je družba veriga, je vsaka družina obroč v njej. Da se stopi te obroče, se išče vedno enak material. Ko se misli človek poročiti, pretehta najprej razmtere, premoženje, skuša združiti enako pleme, se trudi napraviti sploh nekaj, kar naj bi bilo v splošen blagor. Ta splošen blagor pa temelji na blagostanju na otrocih. Poročimo se samo enkrat, dete moje, ker zahteva svet tako, ampak ljubiti nam je mogoče dvajsetkrat v življenju, ker nas je narava napravila tako. Zakon, vidiš dekle, je postava — ljubezen je instingt, ki nas tira zdaj na desno, zdaj na levo. Ljudje so dali postave, ki naj se bore proti našim instinktom, in tako je tudi prav; ampak instinkti so vedno močnejši in ni dobro, ustavljaljati se jim le preveč; zato ne, ker prihajajo od Boga, medtem ko prihajajo postave samo od ljudi.

Ako bi se življenja ne opletlo z ljubezijo, s toliko ljubezni, kolikor je le mogoče, kakor se dene sladkor v zdravil za otroke, nihče bi ga ne hotel sprejeti takega, kakršen je!"

Berta je odprla prestrašena svoje velike oči in je zamrmala:

"O, babica, o, babica, človek vendor ne more ljubiti več nego enkrat v življenju!"

Starca je vzdignila svoje trepetajoče roke proti nebnu, kakor bi hotela priklicati še enkrat starega Boga stare ljubezni. In vsa nejevlna je vzkljuknila: "Propali ste, popolnoma propali, v najnižje prepade ste padali; Odkar je bila revolucion, ni mogoče več spoznati novega sveta. V vsa svoja dejavnosti polegajo velike besede in v vse kote svojega življenja dolgočasne dolnosti! Vi, norci, verjamete v enakost in v ljubezen, ki naj bi bila večna. Nasli so se celo ljudje, ki so vam napravili pesmi, v katerih se umira same ljubezni. V mojem času so delali verze, da so učili može, naj ljubijo vse ženske. In me! . . . Ce nam je ugajal lep mož, postale smo mu paža, dekle! In kadar nam je prišla druga misel v srce, smo odpravile hitro prejšnjega in si izbrale novega! . . . ako se nam ni zdelo bolje, obdržati oba . . ."

Na stakinjem obrazu se je prikazal oster nasmeh in v njem sivem očesu je zažarelo nekoliko zlobnosti, tiste duhovite in skepsične zlobnosti ljudi iz njenega časa, ki so mislili vedno, da so več nego drugi in ki so živelji po svoji glavi, z načeli, ki se ne strinjajo s postavami, napravljenimi za druge ljudi.

Tedaj pa je zajecjalno dekle, bledo kakor smrt:

"Ce je bilo tako, potem žen-

se takrat niso poznale poštne!

Starca se ni smehljala več. Če je bila ohranila njena duša nekaj Voltairjeve ironije, imela je tudi nekaj plameneče filozofije Jaques-Jeana Rousseaua v sebi.

"Niso imele poštenja! Zato ne, ker so ljubile in imele tudi pogum, povedati, da ljubijo? O, ti nespamet! Oni izmed nas, katere smo se štele za prve dame Francije, ki bi bila ostala brez ljubimca, bi se bil smeal ves dvor. Kdor je hotel živeti drugače, mu ni bilo treba drugače, nego iti v samostan. In več, ve si domisljujete morda, da vaši može ne bodo ljubili skozi vse življenje druge ženske nego vas? Kakor da bi bilo to mogoče! Ponavljam ti: zakon je potreben stvar, da more živeti družba, ampak nobenega temelja nima v naravi naše ra-

se. Ali razumeš to? In, ali razumeš, da nima življenje nič resnično dobrega razen ljubezni?

O, kako je razumet vi slab! Po sej sili hočete napraviti iz neke slovenskega, kakor kak zakrament ali pa nekaj kakor kaka cunja, ki se jo kupi za denar!"

Dekle je vzelo v svoje trepetajoče roke nagubane roke svoje babice in je kriknilo iz dna svoje duše:

"Nehaj, babica, nehaj — rotim te, nehaj!"

In na kolenih, oči vse polne solz, je prosila Boga ene same velike ljubezni, ene same večne strasti, kakor jo sanjajo novi pesniki.

Starca pa, še vsa polna svetlin v jedrih naukov galantnih filozofov osemnajstega stoletja, je vstala in je poljubila deklico na čelo.

"Pazi se, ubogo dete!" je zamrmrala. "Ce boš verjela takim neumnostim, postaneš lahko še zelo nesrečna na svetu!"

Miraslov Zei:

OBЛИKA IN HITROST MORSKIH ŽIVALI

Znano je, da se pojavijo za prečijo nastajanje vrtincev. Linijesi pri gibjanju v zraku in vodi območja zmanjšanega pritiska (tako imenovani prazni odnos razredčeni prostor). Ta območja so tem večja, čim večja je hitrost telesa, in čim manj primerna je njegova oblika. V območju zmanjšanega pritiska se giblje zrak ali voda v obliki škodljivih vrtincev, ki znatno zmanjšajo hitrost gibajočega telesa. V borbi proti tem škodljivim prostorom nam je dala teh teles tokovnična.

Izrazito tokovničnost imajo razne zračne bombe, rakete, avionsko krilo v prečinem in njegov trup v vzdolžnem preseku, a prav tako tudi ladje, podmornice, torpedi in drugo.

Kako pa je naravi? Ali so tudi živali tokovnično oblikovane? Popolnoma logično je, da je od omenjenega pravila odvisna tudi hitrost živali, da so se živali v teku časa temu primumero razvijale in prilagodile. Poglejmo si samo hitre plavalce, pri katerih je tokovničnost izrednega pomena!

Skoraj vsaka riba, prav gosto pa vsaka hitra riba ima tokovnično obliko: spredaj obloko konicna, da laže prebijajo sredstvo, v katerem se gibljejo, medtem ko so zadaj iztegnjeno v (Dalje na 8. strani)

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

KERRUISH JEWELERS, Inc.

818 EAST 152nd STREET — GL 2007

FINO ZLATNINO IN DIAMANTE TER URE

DOBITE V NAŠI ZLATARNI

Cene so zmerne. — Se priporočamo.

NEWBURGH COAL COMPANY

8710 BROADWAY — Diamond 1460

Fin premog in Coke. Cene so zmerne.

Pri nas boste vedno dobili točno in zanesljivo postrežbo.

GEO. FEUCHTER COAL CO., Inc.

PREMOG IN ZITO LEPA PISČETA

Za najboljši premog poklicite nas.

4484 WEST 130th STREET — OR 2737

THE IMPERIAL BEVERAGE CO.

IZDELVALCI IMPERIAL IN QUENCH MEHKIH PIJAČ

Razpečevalci pive, ale, vina, sampanja in cordials.

Se priporočamo za naklonjenost.

6810 WADE PARK AVENUE — EN 5322

THE BROOKLYN FURNITURE CO.

4163 PEARL ROAD — FL 1050

Fino pohištvo za vso vašo hišo si lahko izberete iz naše obširne zaloge najnovjejših stilov.

Prodajamo na lahka mesečna odpplačila.

Odperto vsak ponedeljek, četrtek in

soboto zvečer.

K. DWORKIN — B. WEIS

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

Najlepše čestitke k božičnim in novoletnim praznikom pošilja

The J. L. Goodman Furniture Co.
8358 BROADWAY PRI HARVARD

MELTZER-CROZIER
FLOORING COMPANY

1245 PROSPECT AVE.

MA 2241 - 2242

CONGOLEUM LINOLEJ — BARVE IN VARNISI

Kuhinjski kabini in druge potrebščine
Sedaj se nahajamo na naših moderno urejenih prostorih in vabimo naše prijatelje s okolice St. Clair Ave. na obisk.

**CARO-FRAN
BRIDAL SHOPPE**

7017 SUPERIOR AVE.</p

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

LOUIS EISENBERG HARDWARE
TRGOVINA Z VSAKOVRSTNO ŽELEZNINO,
BARVO IN STENSKIM PAPIRJEM
1169 EAST 79th STREET — EN 9381

WM. POWELL

KLEPARSKO DELO — FORNEZI IN STREHE
Forneze in grelce za vodo scistimo in popravimo, da dobro in ceneno delujejo.

16354 Euclid Avenue — GL 4540

THE BYRD PLUMBERS' SUPPLY CO.

JOBBERS
Monterska in grelna ter tovarniška oprema
3609 EAST 80th STREET

CERMAK DRUG CO.

UNION AVE. IN EAST 93rd ST.

Ko vam da zdravnik predpis za zdravila, prinesite ga k nam, da vam istega točno izpolnimo.

Vljudna postrežba — zmerne cene.

JOHNSTON'S SERVICE

E. 152nd STREET & LAKE SHORE BLVD.
Tajeri, tubi, baterije in potrebščine
GASOLIN IN OLJE

CAMERA Y SHOP

16355 EUCLID AVE., pri Ivanhoe Rd. — GL 7742
13560 EUCLID AVENUE — GL 8251

Imamo vsakovrstne kamere in potrebščine za fotografije

HOUGH BEVERAGE CO.

49 vrst pive — Šampanjec — Vina — Vermouth
Dostavimo na dom. Importirano in domače blago.
8800 HOUGH AVENUE CE 8476

MEADOWBROOK DAIRY

4826 DENISON AVENUE
Za najboljše pasturizirano in homogenizirano mleko
pridite k nam.

FIDLER'S HOME BAKERY

Pekarja, kjer si boste lahko nabavili za praznike
okusno pecivo in torte.
Dovažamo naročila za svatbe in zabave
3350 FULTON ROAD — WO 7040

SERVICE GARAGE

Izvršimo vsakovrstna popravila na motorju, ignition in
zavorih pri avtih.
Z vlačilcem pridemo po avto podnevi ali ponoči.
4931 DENISON AVE. — ME 2791 — Zvečer: ME 9026

**VESELE MOŽIČNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM!**

THE LOCKE MACHINE CO.
SVETOVNO OGLAŠEVANI PRODUKTI

SLABE MACHINE PRODUCTS CO.
870-874 East 140th Street

GL 5484

SCREW MACHINE PRODUCTS

Pošljite vaša oblačila, klobuke, preproge, itd.
k zanesljivemu čistilcu

MERIT CLEANERS
KROJAČNICA IN CISTILNICA
8326 HOUGH AVE. — GARfield 2020

JOE'S SOHIO SERVICE

5142 ST. CLAIR AVE. — HE 2400
Izvršimo razna majhna popravila na avtih.
Prodajamo gas, olje in potrebščine za avte.

Aleksej Bubnov:

MATJUŠKA MOSKVA

Novi položaj Moskve je zahvaljujemo razširjenju in okrasitev. Doba Ivana III. in Vasilijsa III. je obdobje bujne graditve mesta. Mesto dobilo nova poslopja, cerkve in samostane, ki so bili nekakšni spomeniki raznih dogodkov. Zgrajene so bile bogate nove (na mestu pogorelih) stolnice uspenska (1497) ter blagoveščenska in arhangelska, ki so se ohranile do naših časov. Njihove številne zlate kupole so dajale Moskvi veličastno lice. Leta 1499 je zgradil Ivan III. v Moskvi zidani dvorec z mnogimi sobami. Od tega dvorca se je ohranila krasna brušena dvorana. Tudi plemiči in trgovci so začeli zidati lepe hiše.

Leta 1535 je začel zidati Ivan II. okrog Kremlja nove kamnite stene z velikimi stolpi in pločniki za topove. Večkrat prezidane, okrašene in nedozidane so se ohranile te stene do naših časov. Od treh strani sta oviali Kremelj rečici Neglinka in Moskva. Pod Vasilijem III. je izkopal Italijan Alevise vdolž vzhodne stene Kremlja širok in globok jarek, ki je združil Neglinko z reko Moskvo in ga napolnil s pomočjo jezov na Neglinki z vodo. Za takratne čase je bila to povsem nedostopna trdnjava in najlepše, z nasadi obdana mesto.

Za prebivalstvo mesta je bil v Kremlju že premalo prostora. Trgovsko naselje na izhodni strani se je močno povečalo in leta 1535 je bilo obdano z visokimi, h Kremlju spadajočimi stenami in stolpi. Nastal je "kitajski okraj". Okrog Kremlja so hitro rasle nove gospodarske naselbine in predmestja, ki so jih v letih 1586 do 1593 tudi obzidali z drugim obročem sten iz belega kamna. Tako je nastalo "Belo mesto" (sedanji obroč bulvarjev). Mesto se je širilo naprej in kmalu so zgradili tretji obroč utrdb, — leseno steno po črti sedanjih vrtnih ulic, nastalo je "Prsteno mesto".

Okrog Moskve je zrasel obroč samostanov — donski, novodeviški, Simonov, Danilov, Andrejevski, novospaski — ki so se stavljali zunanjem utrdb. Mnogo samostanov je bilo tudi v mejah "Belega mesta" in v Kremlju. V Moskvi je bilo zelo mnogo stolnic in cerkva. V glavnem je bila vsa Moskva razen cerkva lesena in zato je večkrat do tal pogorela.

Od leta 1606 do 1613 sta preživeli Moskva in Rusija "burne čase" — anarhijo in tujo intervencijo. Interventne so podpirali nekateri plemiči. Mesto in Kremlj sta bila strašno razdejana. Ljudska vojska Minina in Požarskega osvobodi razdejano Moskvo izpod osvajalcev. Toda Moskva dolgo ne more preboleiti teh ran.

V letih 1712 — 1714 prenese car Peter I. prestolnico ruske države iz Moskve na novo zgrajeni Petrograd, sedanji Lenigrad. Moskva je postala mesto plemičev, ki niso bili v nemilosti, hkrati pa mesto ruske kulture in znanosti, središče ruske družbe. Misli. V času vladanja caric Elizabete in Katarine II. preživila Moskva znova gradbeno mrzlico. Kremlj dobi približno tisto obliko, ki jo ima zdaj. Moskva se obogati s krasnimi dvorci, plemičkimi vilami, cerkvami novega sloga in lepimi javnimi poslopji.

Leta 1812 zasede Moskvo Napoleonova vojska. Bogastvo in lepota mesta sta Napoleonove maršale in vojaške presenetila. Moskovski patrioti začijo svojo Moskvo. Moskva storii s svojo požrtvovnostjo začetek razbijanja Napoleonove vojske ter osvoboditve Rusije in vse Evrope izpod njega. Moskva začno graditi in oplešavati že bolj na-

barikade in dolgo se upira carski vojski.

Leta 1918 postane Moskva znova glavno mesto Rusije, toda že nove Rusije, sovjetske, socialistične. Moskva postane svetovno središče najbolj naprednih revolucionarnih idej, upanje vsega zatiranega človeštva.

Moskva ni samo glavno mesto ZSSR. Moskva je posebljnost bratskega prijateljstva narodov Sovjetske zveze. Moskva je srce svetovnega naprednega gibanja, simbol zmagovalne revolucije, domovina zatiranih vsega sveta.

"Kakor je bil Pariz prej zavetišče in šola za revolucionarne zastopnike vstajajoče buržoazije, tako je sedaj Moskva zavetišče in šola za revolucionarne zastopnike vstajajočega pro-

(Dalje na 6. strani)

Vsem vesel božične praznike in srečno novo leto!

LA GANKE & SONS STAMPING CO.

864 East 140th Street — GL 0278

DESIGNERS AND MANUFACTURERS OF
STAMPINGS, SPECIAL MACHINERY, TOOLS,
DIES AND MODELS

NOTTINGHAM FEED & SEED CO.

18617 Nottingham Rd. — KE 0256

Nottingham Garden Center — Peat Moss — gnojila — Bone Meal — Lime — vrtno orodje — semena — flance — Conkey's žito za perutnino.

Moka in zdravila za živino.

THE HARVARD LUMBER CO.

6000 Harvard Ave. — MI 6000

NAJVEČJA TVRDKA ZA NABAVO
VSAKOVRSTNEGA FINEGA LESA

ALCO MACHINE & TOOL

DIES — JIGS — FIXTURES
Production Machining — Experimental Work
887 EAST 140th STREET — GL 9390
Vesele božične in novozletne praznike vsem!

FRANK'S MARKET

Prvovrstna grocerija in mesenina
Dovažamo

4682 W. 130 ST.

CL 2746

Želimo vsem vesel božič in srečno novo leto!

MILES EUCLID AUTO PARTS

669 East 185th St.

PRI NAS SI BOSTE LAJKO NABAVILI PRISTNE
DELE IN POTREBŠČINE ZA AVTE VSEH IZDELKOV.

Nudimo popolno Machine Shop posrežbo

Tann's Piano Accordion Studio

3347 EAST 55th STREET — MI 4447

PREJE NOTARI'S

Oglejte si naše posebnosti za božič in obširno zalogo finih harmonik

DR. E. EDWARD HENNEL, D. M.

Z D R A V N I K

3400 Euclid Avenue

EX 8464 — GL 4314

Uradne ure: ponedeljek, sredo in petek od 10. zj. do 4. pop. — Torek in četrtek od 2. do 8. ure zvečer. — Ob sobotah po dogovoru.

Nudimo najboljšo oskrbo za razne bolezni.

Euclid Coal & Supply Co.

Premog in gradbene potrebščine

1400 CHARDON ROAD — KE 1400 — na domu: KE 2822

CENTRAL IRON & METAL CO.

15725 SARANAC ROAD — N. Y. C. R. R.

MU 4787

ZELI VSEM SLOVENCEM VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE!

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

Vsem našim posebnikom in prijateljem želimo veselih božičnih praznikov in srečno novo leto! Zahvaljujemo se za doseganje naklonjenosti in se priporočamo za v bodoče.

CANTERBURY RESTAURANT
565 East 185th St. - KE 8430

Naša posebnost je domača kuha in domače pecivo.
GOVORIMO SLOVENSKO

JOSEPH SMITH BEAUTY SALON

22374 LAKE SHORE BLVD. — RE 1550

Nudimo popolno postrežbo v lepotičju.

Visoko izurjeni operatorji vas bodo zadovoljili.

KULOW BROS.

GRADBENIKI — KONTRAKTORJI

3391 W. 47th St. — WO 3877

Zgradimo nova poslopja ter popravimo in predelamo stara poslopja. — Damo proračune.

Ocenimo škodo, povzročena po ognju, nevihti, itd.

ANDERS CAFETERIA

2082 East 4th Street, zgoraj

KO SI ZAŽELITE OKUSEN OBED, PRIDITE K NAM
Pričazna postrežba — cene zmerne.

Za točno in zadovoljivo postrežbo, se ustavite pri nas.

SHEA'S AMOCO SERVICE

Pod vodstvom bivših veteranov.
3688 EAST 116th ST. & EAST BLVD.
BR 5844

Tajerji, baterije in avtne potrebščine

MALNAR MACHINE & TOOL CO., INC.

FRANK J. MALNAR, pred.

19301 ST. CLAIR AVENUE

IV 0090 na domu — IV 7744 v tovarni

CASS DRUG

VOGAL EAST 185th ST. in CHEROKEE AVE.
IV 2877

Vi se lahko zaupno zanesete na nas, da pravilno izpolnimo vaše zdravniške predpise.

Registriran lekarji je vedno navzoč.

EISLER & SON

510 EAST 200th STREET — KENmore 9709
AVTE PREBARVAMO IN POPRAVIMO
Prodajamo gasolin, olje in avtne potrebščine

HAWLEY & REED, INC.

Kompletna zavarovalninska posluga
215 THE ARCADE BLDG. — MAin 1905

UNION BEVERAGE

12014 UNION AVENUE — LO 6798

PIVO, VINO, CORDIALS IN MEHKA PIJACA

Mt. Pleasant Heating Co.
19006 UNION AVENUE — WA 8186

Vzpostavimo avtomatične konverzijske forneze na plin in premog, termostate in grelice za vodo.

Odprto vsak večer do 6 ure.
JIM FRANCIS, lastnik

EUCLID FUR SHOP

FINE SUKNJE — IZ BLAGA IN KOŽUHOVINE
SUITS IN POTREBSCINE
744 EAST 185th STREET — KENmore 6720
Kožuh spravljeni tekmo poletja so popolnoma zavarovani.

MATJUŠKA MOSKVA

(Dalej s 5. strani)

"letariata", je reklo o Moskvi Josip Stalin. Zato torej fašistično razpoloženi razbojniki sovjetsko Moskvo tako sovražijo in zato jo vsi zatirani narodi, vsi napredni ljudje tako ljubijo.

V Moskvi ni okrajev, ulic in vil, v katerih bi prebivalci zaledci, lenuti in prislikali. Moskva je mesto in glavno mesto delovnih ljudi. In že samo tem se razlikuje od katerega koli glavnega mesta kakrških kraljevskih dežel.

V marcu 1918 je postala Moskva glavno mesto prve resnične ljudske socialistične države na svetu. Prvo, kar je storila takrat, je bila ustanovitev zanesljive oborožene sile za zaščito mesta pred sovražniki — notranjimi in zunanjimi. Vsak dan je pošiljala Moskva na fronto državljanske vojne revolucionarne odrede. Moskovski delavci so vstopili kot en mož v odrede rdeče garde, izvezbali so vojaško in izpopolnjevali revolucionarne armade na frontah. Moskva je bila srce in možgani obrambe revolucije. Samo v prvih mesecih leta 1918 je pošiljala Moskva na fronto 58 različnih vojaških edinic, v borbo še cele tovarne, celo delavke.

Bila je srdita borba s tujimi interventi in notranjo reakcijo. Toda že v avgustu 1918 je podpisal Lenin dekret Sovjeta ljudskih komisarjev o postaviti spomenik velikim ruskim znanstvenikom, pisateljem, revolucionarjem, umetnikom in igralcem v Moskvi.

Državljanska vojna je bila končana. Od leta 1922 se začenja v Moskvi obnovitveno obdobje. Razmahnejo se popravljala dela, dozidavajo se pred revolucijo začeta poslopja. Leta 1923 zgrade v Moskvi na kraju sedanjega parka Maksima Gorkega arhitektonski ansambel poljedelsko razstavo. Graditi začno cele okraje stanovanjskih hiš in delavskih naselij. Ušačko, Danganerovsko, Rdečo Presnjo, Dubrovko, Tjufelenovo goščo, Tekstilščike, delavske okraje v Zamoskvorečju in mnogih drugih okrajih. Delavci so se preseljevali iz svojih koč v vile bogatašev, v hiše zajedalcev in lenuhov, v nove hiše.

V deželi se je začela socialistična industrializacija. Bujno raste industrija Moskve. Že leta 1921 je znašala celotna proizvodnja samo težke industrije Moskve v primeri s predvojnim 1913 letom 228 odstotkov. Razširjena so bila stara podjetja, zgradili so nova. Dvakratno se je povečalo število delavcev. Bujno se veča stanovanjski fond. Grade delavske klube, javna poslopja — palačo Državnih banke, brzojav, Leninov institut, lista "Izvestja". V prvih petletki so investicije kapitala

proizvajalnih sredstev (stružnic, strojev in opreme) pa sedemkratno, strojna in elekrotehnična industrija sta se povečali več desetkratno. Proizvodnja obleke in obutve je bila v Moskvi v 1943 osemnajstkratno večja kakor leta 1913. Vsa podjetja Moskve so uvelia sedemurni delavnik.

Kdo je v tem času vodil Moskvo? Moskovski sovjete odpolice delovnega ljudstva. V njem je bilo 3992 odpolice prebivalstva Moskve, ki so delali v 29 sekcijah moskovskega sovjeta. Poleg tega je bilo takrat v deset okrajinov Sovjetske Moskve 6258 odpolice. V 164 sekcijah okrajinov sovjeto je delalo poleg poslancev 14,600 aktivistov, ki so jih dodelila poslancem podjetja in ustanove glavnega mesta, da bi jim pomagali pri delu. Okrog 25,000 zastopnikov delovnega prebivalstva Moskve je bilo pritegnjenih k neposrednemu sodelovanju pri opravljanju vodstva.

Še bolj se je razmahnila izgraditev Moskve od 1935. V tem letu je začela obratovati podzemeljska železnica. Začel se je promet na prekopu Volga — Moskva, ki je dal Moskvi vodo iz Volge in jo povezel po vodni poti skoraj z vsemi pokrajnimi evropskimi dela dežele. Moskva je postala pristanišče treh morij — Belega, Baltskega in Kaspijskega. — Že leta 1936 je celotna proizvodnja samo težke moskovske industrije znatno presegla proizvodnjo vse carske Rusije v letih 1914. Osnovni fondi težke moskovske industrije so se povečali sedemkratno.

(Dalej na 7. str.)

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

Kimball Safety Products Co.

7314 WADE PARK — EN 2740
INDUSTRIJSKI IN VARNOSTNI PRODUKTI
Narodni oglaševani produkti

THE RUSSELL CHEMICAL CO.

17204 WATERLOO ROAD — IV 1831
Izdelujemo vsakovrstne preparacije za čiščenje.

RAUSHER'S FLOWER SHOPPE

850 ANSEL RD., od St. Clair Ave. — HE 3927
Cvetlice za vsakovrstne prirede.
Naša posebnost so šopki za neveste in družice.
Imamo vence in cvetje za božič.
Cvetje telegrafiramo kamorkoli.

SCHMID BODY SHOP

1254 ADDISON RD. — EN 4947
Poškodovane avte vseh izdelkov popravimo pravovrsto in po zmerni ceni. — Se priporočamo.
Zvarimo in prebarvamo. Avte kupujemo in prodajamo.

THE MADISON FOUNDRY

COMPANY

935 Addison Road
severno od St. Clair Avenue

HIGH GRADE HEAVY AND MEDIUM CASTINGS
Molybdenum — Nickel — Chrome

POZDRAV VSEM SLOVENCEM

R. J. SCHOFIELD

PRODAJAMO KAISER-FRAZER AVTOV

5230 ST. CLAIR AVE. — EN 8066-8067

"Podjetje, ki vedno nudi prijazno postrežbo"

HAVRE'S DEPARTMENT STORES

BROADWAY IN EAST 78th STREET

MILES AVE. in EAST 133rd STREET

Modna trgovina z vsakovrstnimi potrebščinami

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

**THE GEO. H. PORTER
STEEL TREATING CO.**

TOOL WORK OUR SPECIALTY

1265 East 55th St. — HE 6601

Pozdravljamo vse naše sosedje in Slovence v splošnem

**SMITH'S RESTAURANT &
BARBECUE, INC.**

22305 Lake Shore Blvd. — Euclid 23, O.

KENMORE 2792

Imamo sobe na razpolago za privatne zabave

**JAMES KRAKORA
SHOE STORE**

TRGOVINA FINIH ČEVLJEV ZA

VSO DRUŽINO

JOSEPH G. KRAKORA, lastnik

5305 Clark Ave. — AT 1847

AMERICAN STAMPING CO.

LIGHT AND HEAVY STAMPINGS

WITH THEIR NECESSARY DIE EQUIPMENT

978 East 64th Street

HE 2870

The Schaaf Road Coal & Supply Co.

SCHAAF RD. & BELT LINE R. R.
Vsakovrstni premog in gradbeni material
SHadyside 1034-1035

HERMAN KOLLMAN

BICIKLI — RAZNI DELI ZA POPRAVKE

Vršimo popravila

569 EAST 185th STREET

FOOD BASKET

22001 LAKE SHORE BLVD. — EUCLID, OHIO

Shore Branch Station Fina jedila po zmerni ceni

THE WHITE TOOL & SUPPLY CO.

RAZNI DELI, ORODJE IN STROJI

1235-39 WEST SIXTH STREET

Veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

**RECONDITIONING
PRODUCTS, INC.**

5201 Denison Ave.

BARVA ZA HISKE IN ENAMEL ZA ZNOTRAJ

Vse najboljšega izdelka. — Cene zmerne.

KEITH WEIGLE MOTORS, Inc.

20941 EUCLID AVENUE — IVanhoe 4500

KO NAMERAVATE KUPITI NOV AVTO,

PRIDITE K NAM

Fini avti DeSoto in Plymouth izdelkov

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

THE HILDEBRANDT PROVISION CO.

"SYLVANA BRAND" MESEČINA VSEH VRST

3619 Walton Ave. - ME 3700

THE F. C. THORNTON CO.

6712 UNION AVENUE

IMAMO MEDNARODNO ZNANE IZDELKE —
KOSITERNE POSODE, ITD.

ANDY'S

3364 EAST 55th STREET — CLEVELAND
ZA FIN PRIGRIZEK IN SLAŠCICE TER DRUGE
POTREBSCINE, PRIDITE K NAM.

BETTY'S BEAUTY SHOPPE

606 EAST 185th STREET — KE 2548

MOLLY J. TOMARIC, lastnica

NAŠA POSEBNOST SO PERMANENT WAVES
Nudimo vso postrežbo v lepotičju. — Cene so zmerne.
Dogovor ni potreben.

WALLACE STUDIO

787 EAST 185th STREET — IV 5050

UMETNIŠKO IZDELANE SLIKE SKUPIN
IN POSAMEZNIKOV

Člani Photographers Association of America

VOGUE DRESS SHOP

15009 ST. CLAIR AVENUE

Obleke in športna oprava ter potrebščine za
dekle in žene.

Se priporočamo za obisk.

Johnny & Pat's Service Station.

Texaco & Firestone produkti

6029 SUPERIOR AVE. — ENDicott 9563

Fina postrežba. Lastnikom avtov se priporočamo ko
potrebujejo gas, olje ali druge potrebščine.

H. E. Wiersch - LI 2499

E. E. O'Donnell - GA 1965

Vršimo vsakovrstna monterska dela

Vzpostavimo in popravimo gredno napravo in vodo-
vodno kanalizacijo. 3528 ST. CLAIR AVE. — EN 3572

DA-LEY DONUT SHOP

8948 BROADWAY

DI 7311

8412 HOUGH AVENUE

RA 9371

Sprejemamo naročila za krofe za
vsakovrstne prilike.

MARTIN'S

E. 185th St. Poultry Market

ZIVA IN OCISČENA PERUTNINA

685 EAST 185th STREET — IVanhoe 5620

MARTIN BICKART

THE P. R. WARD CO.

870 EAST 152nd ST. — MULberry 7600

CHRYSLER — PLYMOUTH AVT

Točna in poštena poslužba

DIX JEWELRY

Za fina božična darila na lahke obroke pridite k nam.

14916 ST. CLAIR AVE., poleg Sears

GLenville 9305

ELBEE FLOOR MAINTENANCE CO.

9203 MILES AVENUE — MI 7641

Sčistimo preproge, tapetirano pohištvo, itd.

Sčistimo, zgladimo in spoliramo pode, linolej, itd.

ROBINSON'S DRUGS

NAJBOLJŠA LEKARNIŠKA POSLUGA

V MESTU

9017 BROADWAY

ENAKOPRavnost

Nadaljevanje s 6. str.

Nobeno mesto sveta ni doživel v tako kratkem času — v 20 letih — tako temeljiti spreemb. Nobeno ni tako hitro raslo in se preurejevalo kakor Moskva.

Uspešna izpolnitev in prekoračenje prvega petletnega plana je omogočilo, da je bilo postavljeno že vprašanje o radikalni preureditvi, o popolni preureditvi Moskve, o novem stavbennem načrtu in novi izgraditvi. Velikansko staro mesto, ki je doslej raslo in se širilo elementarno, so hoteli na novo prezidati, pri tem pa ohraniti osnovno zgodovinskega lica Moskve. Še nikjer na svetu niso izpolnjevali tako grandiozne naloge, preračunane na pičih deset let. Njeno izpolnitve pa je zavrgla vojna. Nova Moskva bo obsegala 60,000 ha površine namesto prejšnjih za tri metre.

Moskva je razdeljena zdaj na 23 administrativnih okrajev, ki jim načeljujejo okrajni soveti odposlancev delovnega ljudstva. V njih dela okrog 75,000 poslancev v aktivistov iz vrst prebivalstva, ki so resnični gozdarji mesta.

Sovjetska Moskva naglo raste. Leta 1917 je štela 1,700,000 prebivalcev, leta 1936 3,350,000, zdaj pa se je število prebivalcev že znatno povečalo. Samo v desetih letih (1926—1936) se je povečalo število prebivalcev Moskve za 1,530,000. Tako bujno raste ni poznalo nobeno mesta sveta.

Moskva je največje industrijsko središče Sovjetske zveze. V Moskvi izdelujejo prav vse industrijske izdelke od najmodernejših strojev do ur in čevljev.

V sovjetsko Moskvi je bilo zgrajenih mnogo orjaških tovarn, ki spadajo med največja v najlepša industrijska podjetja na svetu, (tvornica avtomobilov, tovarne instrumentov, elektrotehničnih potrebščin, motorjev, tekstilne tovarne itd.)

V Moskvi se steka 11 železniških prog. Že obratujota moskovska podzemeljska železnica je dolga

41 km. Nenihoma pa grade nove proge. 29 postaj podzemeljske železnice, krasnih kakor dvorec, je skoraj noč in dan na razpolago potnikom. Zdaj prepelje moskovska podzemeljska železnica blizu 2 milijona potnikov dnevno. Njeni vlaki napravijo dnevno 200 okrožnih voženj. V desetih letih je prepelje podzemeljska železnica toliko potnikov, kolikor ljudi prebiva na zemlji. Križišča postaja moskovske podzemeljske železnice "Tržnica" prejme 8-krat več potnikov kakor križišča postaja "Picadilly" londonske podzemeljske železnice.

Notranja mestna prometna sredstva Moskve prepeljejo dnevno nad sedem milijonov ljudi.

Moskva je svetovno središče kulture, znanosti, umetnosti in prosvete. Moskovska gledališča veljajo že od nekdaj za najboljša na svetu. Nobeno mesto nima toliko gledališč, študiev, muzejev, razstav, šol, tehnikov, institutov, akademij ter znanstvenih in kulturnih ustanov kakor Moskva. V nobenem mestu sveta ni toliko študentov, znanstvenikov in umetnikov kakor v Moskvi.

Leta 1914 je imela Moskva okrog 35 tisoč učencev in dijakov, leta 1937 že 600 tisoč, zdaj pa jih ima nad milijon. Pred veliko oktobrsko socialistično revolucijo so znašali stroški za vzdrževanje moskovskih šol 3,833,000 rubljev, 1937 pa 152,206,000. Tako se uči sovjetska Moskva. V njej ni nobenega nepismenega. Pred revolucijo je bil v Moskvi en sam otroški park za 80 otrok. Zdaj jih je nad tisoč. Vsako veliko podjetje in ustanova Moskve ima svoj otroški park. Moskva ima otroška gledališča, klube, sanatorije in dvorce pionirjev.

Pred revolucijo je imela Mo-

(Dalje na 8. strani)

Vsem veselih božičnih praznikov in srečno novo leto!

EAT-A-BITE RESTAURANT

GREETINGS TO SLOVENIANS!

15436 WATERLOO ROAD — IVanhoe 9538

Meals at Reasonable Prices — Quick Service

MARKET SPECIALTIES CO.

15223 SARANAC RD. — CLEVELAND 10, O.

SPLOŠNA MASINSKA DELA.

VSEM SLOVENCEM SE ŽELI VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

TASTY SHOP

10542 EUCLID AVENUE

Ustavite se pri nas predno greste v gledališču in ko
pridete iz gledališča, če želite okusna jedila
po zmernih cenah.

KASMIR'S CAFE

7700 AETNA ROAD

ZGANJE — OLD DUTCH, LEISY'S in STANDARD
PIVO

ENSIGN PRODUCTS CO.

Na uslugo industriji izza 1887

3528 EAST 76th STREET

FULTON FOUNDRY & MACHINE CO., INC.

Founders — Machinists — Engineers

A Jobbing Foundry —

Loan, Dry Sand and Green Sand Work

Specialists in High Test Irons and
Special Service Castings

Morgan Avenue at East 75th Street

CLEVELAND 4, OHIO

LICENSED MANUFACTURERS OF MEEHANITE

SLOAN MACHINE PRODUCTS

SPLOŠNO MACHINE SHOP DELO

18721-25 St. Clair Ave. — IV 4264

OBERRACKER'S AUTO PARTS

AUTOMOTIVE MACHINE SHOP

SERVICE

10809 UNION AVENUE — MI 9351

The Ruple Collinwood Coal Co.

PREMOG — COKE

Za na dom — parno kurjavo — stoker

16220 SARANAC RD. — KE 2200 — 783 EAST 152 ST.

R. D. WELKER MACHINE CO.

Internal — External Surface Grinding

718 EAST 163rd STREET — IVanhoe 1360

S. K. BURROUGHS PAINTING CO.

16198 SARANAC ROAD — UL 1-3545 — GL 3964

Japanning — Wrinkle and Haqmered

Tudi druge vrste finiši na narodno znanih izdelkih

BUCKEYE BOTTLING WORKS

ZA MEHKO PIJAČO — 12 OKUSNIH VRST

6924 UNION AVE. — DI 2970 Harry J. Pekarek

Sprejemamo naročila za svatbe in zabave.

Razpečevalci pive.

Arhitektonsko lice Moskve je dobilo cisto nove poteze. Ob njeneh ulicah stoji nova poslopja, tako na primer Dom ministarskega sveta, hotel "Moskva", Leninova knjižnica, Frunzejeva vojna akademija, zunanje ministrstvo, Dom ministrstva obrznenih sil ZSSR, ministrstvo za lahko industrijo in mnogo novih stanovanjskih hiš. Nad novo Moskvo se bo dvigal visoko (400 m) bronasti Leninin kip, ko bo dograjenja največja in najveličastnejša stavba na svetu — dvorec Sovjetov, ki so ga že začeli graditi.

CHAS. KRAMER & SONS

3690 EAST 93rd STREET — Tel: BR 4800 - 4801 .

želijo vsem Slovencem in rojakom veselne božične

praznike in srečno novo leto!

veličastnejša stavba na svetu — dvorec Sovjetov, ki so ga že začeli graditi.

Arhitektonsko lice Moskve je

dobilo cisto nove poteze. Ob njeneh ulicah stoji nova poslopja, tako na primer Dom ministarskega sveta, hotel "Moskva", Leninova knjižnica, Frunzejeva vojna akademija, zunanje ministrstvo, Dom ministrstva obrznenih sil ZSSR, ministrstvo za

lahko industrijo in mnogo novih stanovanjskih hiš. Nad novo

Moskvo se bo dvigal visoko (400 m) bronasti Leninin kip, ko bo dograjenja največja in

OBLIKA IN HITROST MORSKIH ŽIVALI

(Nadaljevanje s 4. strani)

daljši rep. Takih primerov je nično zgrajena in zrastla v prezelo mnogo: ščuka, postrv, pa cej čvrsto, negibljivo celoto morski losos, tun, sloki morski Ostala hrbitenica, ki daje oporo som, pliskavka in še mnogo, in prožnost telesu, je dolga in mnogo drugih. Vse imajo tipično sestavljenia iz mnogoštevilnih tokovično obliko. Tudi vretenc; to je organ, ki omogujo koznica kaže evolucijo po tem principu: glava, ki se mora premika v vodi z bočnim zvijanjem brez skozi vodo, je zato telesa, zlasti pa repa.

Najhitrejše ribe so tudi v naševne malenkostnih oblikah tokovične. Nepravne plavutti, to je hrbtne in predrepne, se pri hitrem plavanju (kot nepotrebno odnosno celo škodljive za samo hitrost) zložijo v mediani žeb in nudijo tako res minimalen upor. V tem pogledu spominjajo na sklopiliv voz pri letalih. Pa še več. Prazni prostor, ki ga telesa pri veliki hitrosti kolikor toliko vedno ustvarjajo, deloma izpolnijo male "resice", to je nekoliko malih plavutti pred samim repom.

Take male plavutti imajo vse naše skuške, kot tun, polanda, trup, skuša itd. Prav verjetno je, da je bil omenjen fizički pojav škodljiv prostor delni vzrok za razvoj malih plavutti naših skuš. In najhitrejša riba sploh, mečarica, ki neredko kdaj zavabila poglede radovednežev s svojimi krasnimi skoki iz valov našega Jadrana, ima poleg tokovične plavutti še dolg gobec (čeljusti zrastle izredno dolgo, od tod ime mečarica), ki zlahka prebije gosto sredstvo: vodo.

Kačaste oblike rib, kakor tudi razne visoke ribe, ploščate, listaste, in slične seveda niso hidrodinamične. Take ribe so zato počasne, lene in včasih skoraj negibljive; večjihi hitrosti vsekakor ne dosežejo. Taka je večina naših obalnih rib: špari, fratrci, pici, kantri, zbabci, jekulja, gruj in druge, ki so sicer urne in hitro svignejo v luknju ali pod kamen, toda daljše proge ne zmorcejo. Preveč energije porabijo za hitro premikanje in kaj kmalu opešajo. Tudi naše globinske ribe, ki žive na morskem dnu, so vse prej kot tokovičnih oblik: tako na primer morska spaka, morski list, skati in druge le redko lotijo plavutti.

Kakšno linijo pa imajo morski nevretenčarji? Vse prej ko tokovično, boj dejal, in pri tem misil na ježa, morsko zvezdo, sružvo, črve in slično. Večinoma so to res zelo počasne živali, ki le redkodaj uporabljajo hitrost pri napadu in obrambi. Pa vendar najdemo tudi v tem "nižjem domu" živalstva skrajno tokovične oblike, če imamo opravka tudi z veliko hitrostjo. Poglej si samo lignja! V manjši meri velja to tudi za sipo in celo za navidezno spakredno hobotnico. Yiganj more blisko vito zaplavati po več metrov s tem, da brizgne skozi poseben lijak vodo. Na ta način se premika po principu rakete: giblje se seveda v obratni smeri kot izbrizgana voda.

Sličes nefekt doseže sipa, čeprav nima tako izrazitega tokovičnega telesa. Hobotnica, boste ugovarjali, ni tokovična. I, seveda ni, saj pa tudi le redkodaj urenja plava. In vendar, kadar blisko vito zaplavati, postane tokovična. Svoje mehko telo naprej z mišicami in ga oblo zakoniči, osmero dolgi krakov pa uporabi za "mašenje" škodljivega prostora. Ne smemo pa si misliti, da izvaja ta dejanja zavedno; to je le nujna posledica fizikalnega pojava o nastanku "škodljivega" prostora izza premikajočega se telesa. Kdor je hobotnico videl plavati, ne bo več neverni Tomaž. Fosilni glavonoči, belemniti iz srednjega geološkega veka, so pravcati izstrelki.

Tokovičnost opazimo celo pri majhnih planktonskih bitjih (lep primer na primer Sagitta), ki se gliskovito poganjajo zdaj v to zdaj v drugo smer in love svoje žrtve. Da, še celo urni vodni enoceličarji niso v tem poglode izjemne, zlasti ne bičkovci.

Paralelno z izboljšano telesno obliko odnosno z izboljšano tokovično obliko se poveča sama hitrost—prav tako pa večja hitrost izboljšuje tokovično obliko. Kako se vedejo naše ribe glede tokovičnosti? Ali je pri-

njih hitrost v razmerju z mišicino silo in telesno obliko?

Hitrost vodnih živali je težko registrirati. Ribe niso nikaki primerni objekti, ki se dajo uporabljati za razne "dirke" in slične domislike "športnikov". Prav tako je pogled v vodo težaven in le zelo težko dobimo pravo sliko podvojnega življenja. Cenitev hitrosti in oddaljenosti je na morju mnogo težavejše kot na kopnem. Zato so tudi vsi ustreznih podatki netočni in še vedno problematični. Glavne podatke so dobili s pomočjo ladij in le deloma z direktno meritvijo na uro.

Najhitrejše vodne živali so ribe in sicer morske. Izrek, da imajo hitre ribe hitrejše zasledovalce, a ti še hitrejše sovražnike in tako dalje ad infinitum, je značilen za hitrost rib, ni pa vedena točen. Nekje je meja. Mečarico (Xiphias, smatramo za najhitrejšo ribo, ki s svojimi 60 morskimi miljami na uro precej prenjači vsem ostalim ribam).

(Hitrost in oddaljenost na morju merimo le z morskimi miljami; pač navtična tradicija: ena stopinja geografske širine ima 60 morskih milj, odnosno ena morska milja ima 1,862 metrov).

Za mečarico so najhitrejše ribe razni tuni s 45 do 50 morskimi miljami, dočim najhitrejši vodni sesalec, pliskavka, nekoliko zaostaja s 37 morskimi miljami. Mediteranski kitovec, ki doseže preko 100 ton teže, orje morske valove s 30 morskimi miljami, torej preko 50 kilometrov na uro. Najhitrejši som je sloki modri som s 50 morskimi miljami; temu sledi kit glavač z 20 morskimi miljami. Ščuka ima hitrost do 20 morskih milj, a večina obalnih rib našega Jadrana doseže 10 do 25 morskih milj na uro.

Menda ne bo odveč pogledati nekoliko tudi hitrosti, ki jih je na morju dosegla naša tehnika. Povprečna hitrost motornih bark znaša okoli sedem do devet morskih milj na uro. To je večinoma tako imenovana ekonomski hitrost, to je taka, ki se najbolj izplača, kjer je rela-

(Nadaljevanje s 7. strani)

skva 15 visokih šol, na katerih je študiralo 32,000 študentov.

Zdaj ima Moskva nad 100 visokih šol vseh otrok in nad stotiso študentov. Približno toliko fantov in deklek študira v moskovskih tehnikumih ter obrtniško - tovarniških in železniških šolah.

Vsevezna akademija znanosti v Moskvi ima v institutih in laboratorijsih nad 15,000 znanstvenih sedelavcev.

V sovjetski Moskvi je zdaj

500 ambulant, poliklinik in dis-

panzerjev, nad 30 bogato oprem-

cija porabljenenega goriva in dosežena brzina najboljša. Ekonomski hitrost seveda raste z večjo pogonsko silo. Parniki naše obalne plovbe dosežejo do 12 metrskih milj, naša brza proga Sušak-Kotor pride do 14 metrskih milj, dočim imajo transatlantikci do 25 do 30 metrskih milj hitrosti na uro. Najhitrejše so seveda vojne ladje, zlasti pa borbeni čolni, ki zmorejo celo 40 do 60 metrskih milj.

Z ribami, ki plavajo največ samo pod vodo, moremo najboljje primerjati podmornice. Pod vodo dosežejo hitrost do 12 metrskih milj. V tem pogledu jih prekašajo kit. Kit glavač plava s povprečno hitrostjo 14 metrskih milj in doseže, kakor smo omenili, tudi 20 metrskih milj na uro. Za to hitrost mora kit razvijati preko 500 konjskih moči. Taka moč je celo za njegovo ogromno težo (120 ton) izredno velika.

Ceprav so hitrosti vodnih živali relativno visoke, če jih primerjamo z doseženimi hitrostmi naših ladij, so seveda mnogo manj efektne, kot se namzde v prvem trenutku. Tako na primer sledi morski som srednje hitrim ladjam tudi po več dni po oceanih, hitrosti transatlantikov pa le ni kos. Tudi pliskavka spremila neredko kdaj ladjo na veliko veselje potnikov, toda kmalu "se naveliča" in si gre rajši po dober griljaj v morske globine.

Matjuška Moskva

FARRELL, PA.

ljenih poročnišč, 400 otroških v Moskvi nad 500, če ne računamo šolskih. V znanih Le- ninovih vsevezni knjižnici je nad 11 milijonov knjig. Samo njeno čitalnico obišče letno nad pol milijona ljudi. Literaturo dobi va knjižnica iz 40 dežel sveta. Leta 1913 je izšlo v staro Moskovsko 6,085 knjig. V nakladi 38 milijonov izvodov. Sovjetska Moskva je dala deželi 18,463 knjig v nakladi 400 milijonov izvodov. Moskva ima zdaj največje založbe na svetu.

Tako je sovjetska socialistična občina javne knjižnice, ki jih je na Maskva.

FARRELL, PA.**THE IDEAL BAKERY**

DVE TRGOVINI:

207 E. STATE STREET—Tel.: 6959
723 BROADWAY—Tel.: 3503
FINO PECIVO IN KRUH**WILL'S PHOTOGRAPHY SHOP**9 HAYWOOD STREET
KAMERE IN FOTOGRAFSKE POTREBSCINE
Developing — Printing — Enlarging**REINSEL FUNERAL SERVICE**T. L. Reinsel—Tel.: 4316—1009 Darr Ave., Farrell, Pa.
C. T. Reinsel—Tel.: 5845—1052 E. State St., Sharon, Pa.**GIBB'S FLOWER SHOPPE**

KRASNO CVETJE ZA VSE SLUČAJE

902 SPEARMAN AVE.—TEL.: 2-1684—FARRELL, PA.

E. J. RUSSELLPREMOG — GASOLIN — LED
VOGAL FRUIT & HAYWOOD ST.—FARRELL, PA.
Uradna inspekcijska postaja**MODERN DRESS SHOP**Oprave za ženske in otroke. Najnovješi stili v obleki in spodnjemu perilu.
939 SPEARMAN AVE.—TEL.: 26653—FARRELL, PA.
Se priporočamo za naklonjenost.**SHARON, PA.****REMBRANDT STUDIO**FOTOGRAFI
Naša posebnost so slike svatb in skupin
200 EAST STATE ST.—Tel.: 21997

Najlepše božične praznike in srečno novo leto želi

NORMAN J. HALL

133 SO. IRVINE AVE.

KING'S MUSIC SHOPGlavni stan godbenikov. Vse, kar spada k godbi, dobile pri nas.
25 SOUTH WATER AVE.—Tel.: 22185**FLOWER LUMBER CO.**149 SO. DOCK ST., NASPROTI ERIE FREIGHT
Fin les za vsakovrstno uporabo ali gradbeno delo.
Tel.: 6597**ROBINS FURNITURE CO., INC.**

PRVOVRSTNO POHISTVO ZA MANJ

142-146 EAST STATE STREET — Tel.: 21879

Odperto ob večerih po dogovoru.

THOMAS FLORAL SHOPCvetličarna, kjer si lahko nabavite krasno cvetje za vse slučaje.
E. State St. at Smith Ave., Sharon, Pa.—Tel.: 4156-4157
404 Idaho St., Farrell, Pa.—Tel.: 2921**SAKS JEWELRY**VSAKOVRSTNA FINA ZLATNINA IN DIAMANTI
118 W. STATE STREET**E. J. MURCHIE AND SON**

CVETLIČARJI

33 VINE STREET — Tel.: 7282

Najlepše cvetje za vsako priliko po zmernih cenah.